

Analýza dlouhodobého majetku

Hana Trávníčková

Bakalářská práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Hana Trávníčková
Osobní číslo: M20274
Studijní program: B0411P050002 Účetnictví a daně
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Analýza dlouhodobého majetku

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Definujte na základě literárních pramenů základní pojmy a teoretické poznatky týkající se dlouhodobého majetku.

II. Praktická část

- Proveďte analýzu dlouhodobého majetku ve společnosti.
- Vyhodnotte získané informace a navrhněte opatření a doporučení pro zlepšení postupů, v případě zjištěných nedostatků.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BĚHOUNEK, Pavel. *Daňové zákony: v úplném znění k 1. 4. 2019 s přehledy a komentáři změn*. Olomouc: ANAG, 2019. ISBN 978-80-7554-209-0.
BRYCHTA, Ivan; BULLA, Miroslav; KRUPOVÁ, Tereza a kolektiv. *Účetnictví podnikatelů 2018*. Vyd. 15. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7552-989-3.
KING, Alfred M. *Internal Control of Fixed Assets: A Controller and Auditor's Guide*, 2011. ISBN: 978-11-1802-836-0
LOŠŤÁK, Milan a PRUDKÝ, Pavel. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi*. Vyd. 17., aktualizované. Praha: ANAG, 2017. ISBN 978-80-7554-063-8.
STROUHAL, Jiří a kolektiv. *Oceňování v účetnictví*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2013. 978-80-7478-366-1.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Roman Sklenár, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **5. února 2024**
Termín odevzdání bakalářské práce: **17. května 2024**

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

Ing. Milana Otrusínová, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 5. února 2024

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen pokud-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cílem této práce je provést analýzu účetnictví a evidenci dlouhodobého majetku. V první části bakalářské práce je přiblížena problematika účtování a evidence dlouhodobého majetku literární rešerší a dále je věnována pozornost samotné analýze dlouhodobého majetku v konkrétní společnosti. Analýza probíhá v souladu s platnými zákony a předpisy týkající se dlouhodobého majetku. K provedení analýzy jsou čerpány informace z interních dokumentů firmy jako účetní závěrky roku 2022, inventarizací a interních dokladů společnosti. Na závěr jsou zhodnoceny výsledky provedené analýzy a návrh doporučených opatření.

Klíčová slova: dlouhodobý majetek, leasing, odpisy, vnitřní směrnice

ABSTRACT

The aim of this thesis is to conduct an analysis of accounting and recording of long-term assets. The first part of the bachelor's thesis introduces the issues of accounting and recording of long-term assets through a literature review, followed by a focus on the analysis of long-term assets in a specific company. The analysis is conducted in accordance with applicable laws and regulations concerning long-term assets. Information for the analysis is drawn from internal company documents such as financial statements for the year 2022, inventories, and internal company records. Finally, the results of the analysis are evaluated, and recommendations for actions are proposed.

Keywords: long-term assets, leasing, depreciation, internal directives

Chtěla bych poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce Ing. Romanu Sklenárovi, Ph.D. za odborné vedení a za vstřícný a ochotný přístup při konzultacích. Dále bych chtěla poděkovat společnosti, která mi poskytovala informace a podklady, potřebné pro mou práci a v neposlední řadě chci poděkovat mé rodině za podporu v průběhu studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 VYMEZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	11
1.1 DLOUHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETEK.....	11
1.2 DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK.....	12
1.2.1 Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný	12
1.2.2 Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný.....	14
1.3 DLOUHODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK.....	14
1.4 PRÁVNÍ ÚPRAVA.....	14
1.4.1 Evidence dlouhodobého majetku	15
1.4.2 Archivace dokumentů	15
1.4.3 Vnitřní účetní směrnice	15
2 ÚČTOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	17
2.1 OCEŇOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	17
2.2 POŘÍZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	19
2.2.1 Pořízení dlouhodobého majetku koupí.....	19
2.2.2 Pořízení majetku vlastní činností	20
2.2.3 Pořízení majetku bezúplatným nabytím.....	21
2.3 ZAŘAZENÍ MAJETKU DO UŽÍVÁNÍ.....	21
2.4 ODPISY DLOUHODOBÉHO MAJETKU	21
2.4.1 Účetní odpisy	22
2.4.2 Daňové odpisy.....	23
2.4.3 Odložená daň.....	25
2.5 NÁSLEDNÉ VÝDAJE	26
2.5.1 Opravy a údržba	26
2.5.2 Technické zhodnocení.....	27
2.5.3 Důsledky technického zhodnocení.....	27
2.6 VYŘAZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	28
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	30
3 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉ SPOLEČNOSTI.....	31
3.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE	31
4 STRUKTURA A ČLENĚNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU SPOLEČNOSTI.....	32
4.1 SAMOSTATNÉ MOVITÉ VĚCI A SOUBORY MOVITÝCH VĚCÍ.....	33
5 MAJETEK SPOLEČNOSTI.....	34
5.1 POŘÍZENÍ A OCEŇOVÁNÍ MAJETKU.....	34
5.1.1 Pořízení majetku dodavatelsky	35

5.1.2	Pořízení majetku finančním leasingem	35
5.1.3	Pořízení majetku financovaným úvěrem.....	37
5.1.4	Interní doklady při pořízení majetku.....	38
5.2	ODPISY DLOUHODOBÉHO MAJETKU SPOLEČNOSTI	40
5.2.1	Účetní a daňové odpisy	41
5.2.2	Odložená daň.....	42
5.2.3	Odpisy vybraného majetku – traktor.....	43
5.3	NÁSLEDNÉ VÝDAJE	44
5.3.1	Opravy a údržba majetku společnosti	44
5.4	VYŘAZENÍ MAJETKU.....	46
5.4.1	Vyřazení vybraného majetku – Cisternový návěs.....	47
6	VNITROPODNIKOVÉ SMĚRNICE.....	48
6.1	VNITROPODNIKOVÁ ÚPRAVA MAJETKU	48
	SHRNUTÍ A ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ.....	51
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	53
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	55
	SEZNAM OBRÁZKŮ	56
	SEZNAM TABULEK.....	57
	SEZNAM PŘÍLOH.....	58

ÚVOD

Dlouhodobý majetek tvoří nedílnou část celkového majetku každé firmy, je obvykle velmi obsáhlý a pojí se k němu řada povinností a náležitostí daných legislativou. Cílem této práce tedy je analyzovat oblast dlouhodobého majetku vykazovaném konkrétní společností a zhodnotit, zda firma postupuje v souladu s příslušnými zákony a metodami uvedenými ve vyhláškách či účetních standardech.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. První část obsahuje teoreticky vymezený dlouhodobý majetek, co zahrnuje a všechny náležitosti spojeny s pořízením, užíváním a vyřazováním majetku. Teoretické poznatky týkající se dlouhodobého majetku z účetního hlediska jsou získávány formou literární rešerše a z daňového pohledu budou čerpány znalosti ze zákona o dani z příjmu.

Praktická část je nejprve věnována popisu společnosti a dále je vymezen dlouhodobý majetek, který vykazuje. V analytické části je pozornost věnována nejvíce správnosti zaúčtování pohybů spojených s dlouhodobým majetkem, ale také zda jsou splněny všechny náležitosti vyjmenované v teoretické části. Na závěr jsou shrnuty zjištěné poznatky v rámci provedené analýzy, při zjištěných nedostatcích jsou navržena doporučená opatření.

Analýza účetnictví a evidence dlouhodobého majetku je prováděna v účetní kanceláři společnosti, kde jsou čerpány informace ze všech potřebných interních dokumentů firmy. Nejvíce informací bylo čerpáno z inventarizace za rok 2022, účetní závěrky a samotných účetních dokladů. Informace k pohybům s dlouhodobým majetkem, či sestavy k účtům zachycující dlouhodobý majetek a transakce týkající se údržby majetku byli získávány z účetního programu.

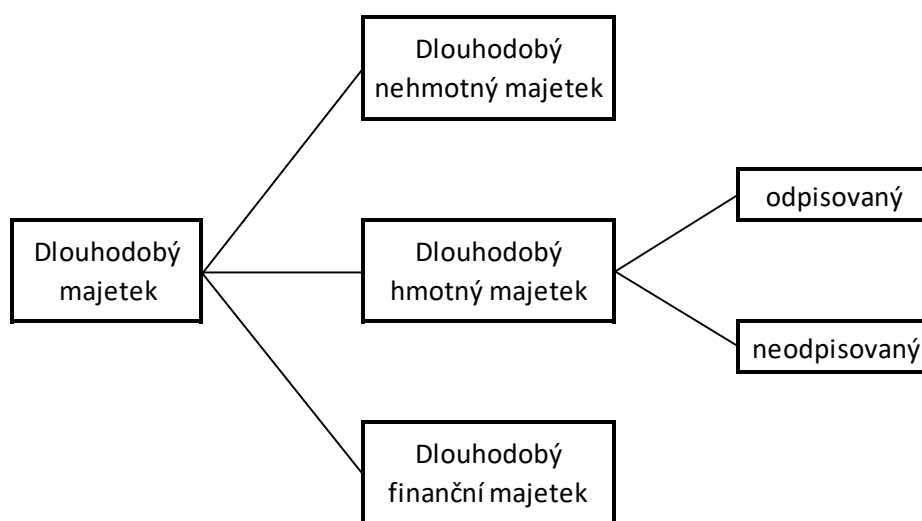
I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Dlouhodobý majetek si firma pořizuje ke zprostředkování podnikatelské činnosti. Nespotřebovává se jednorázově, ale dlouhodobě ho užíváme při výrobě výrobků, nebo poskytování služeb. Výjimkou je dlouhodobý finanční majetek, který firma pořizuje za účelem finančního či jiného prospěchu. (Hinke, Bárková, 2017)

Dlouhodobým majetkem je ten majetek, který je v účetnictví zachycen více, jak 12 měsíců v kterých se předpokládá, že bude nejen použitelný, ale i užitečný, tudíž očekáváme budoucí ekonomický prospěch. Tento majetek lze ocenit v peněžních jednotkách a je výsledkem minulých transakcí. Jeho hodnota se následně postupně vlivem opotřebení snižuje, a toto snížení hodnoty je trvalé. Výjimku tvoří dlouhodobý majetek neodepisovaný. Pomocí opravných položek lze snížit hodnotu dlouhodobého majetku přechodně. (Novotný, 2023)

Schéma níže nám podrobněji ukazuje, jak je dlouhodobý majetek podrobněji členěn. Všem těmto skupinám se budu věnovat v následujících kapitolách.

Obrázek 1 – Rozdělení dlouhodobého majetku (vlastní zpracování dle Novotného, 2023)

1.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Společnou vlastností jednotlivých složek DNM je očekávání jejich amortizace během doby užívání, která je delší než 12 měsíců. Dále vstupní hodnota musí přesáhnout účetní jednotkou stanovený limit a nemají fyzickou povahu. (Novotný, 2023)

Zde zahrnujeme:

- majetek s dobou použitelnosti více než 1 rok a od výše ocenění stanovený účetní jednotkou:
 - nehmotné výsledky vývoje a software – nabyty od jiných osob nebo vytvořeny vlastní činností určené k obchodování,
 - ocenitelná práva (licence, know-how) – nabyty od jiných osob nebo vytvořeny vlastní činností určené k obchodování,
 - goodwill – kladný nebo záporný rozdíl mezi oceněním podniku ve smyslu ZOK a souhrnem jeho přeceněných složek majetku sníženým o dluhy,
- technické zhodnocení – od hodnoty, kterou si jednotka stanoví pro vykazování složek dlouhodobého majetku,
- povolenky na emise a referenční limity – bez ohledu na výši ocenění,
- věci vzniklé při pořizování DNM,
- nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek – neodpisuje se,
- poskytnuté zálohy. (Novotný, 2023)

1.2 Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek z účetního hlediska členíme na

- DHM odpisovaný,
- DHM neodpisovaný.

1.2.1 Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

Tato skupina majetku patří k nejvýznamnější a druhově nejbohatší a nejrozmanitější skupině majetku ve většině podnicích. Vyskytují se zde majetky, které se stávají dlouhodobým majetkem už z jejich samotného principu existence, tedy u nich nezáleží na ocenění. Jsou to například pozemky a stavby jako celek, i s tím co tato kategorie dle právních předpisů zahrnuje (budovy, vodní díla, otvírky lomů, byty a nebytové prostory apod.). (Novotný, 2023)

Zahrnujeme zde dle prováděcí vyhlášky tento majetek:

- pozemky,
 - patří do dlouhodobého majetku nezávisle na ocenění, pokud nejsou určeny k dalšímu prodeji u realitních kanceláří. Součástí pozemku, které se odpisují zvlášť jako majetek v ostatních skupinách dlouhodobého majetku, do ocenění pozemku nepatří.
- Stavby,
 - stavby, včetně budov, důlní díla a stavby pod povrchem a vodní díla,
 - právo stavby, pokud není zbožím,
 - otvírky lomů, pískoven, hlinišť,
 - bytové a nebytové prostory vymezené zákonem o vlastnictví bytů jako jednotky.
- Hmotné movité věci a jejich soubory,
 - předměty z drahých kovů – bez ohledu na výši ocenění.
- Pěstitelské celky trvalých porostů.
- Technické zhodnocení, týká-li se položek staveb, hmotných movitých věcí a jejich souborů, od částky stanovené prováděcí vyhláškou a týká se:
 - najatého majetku – účtuje o něm a odpisuje ho jiná oprávněná účetní jednotka než vlastník majetku,
 - drobného hmotného majetku.
- Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.
- Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek.
- Oceňovací rozdíl k nabytému majetku. (Novotný, 2023)

Drobný hmotný a nehmotný majetek

Drobný majetek je samostatnou účetní kategorií. Je to majetek, který firma užívá ke svému podnikání déle než jeden rok, ale ocenění majetku nedosahuje hranice určené účetní jednotkou pro zařazení jako dlouhodobý hmotný či nehmotný majetek. V účetnictví pro tento majetek neexistuje vlastní účet, a tak ho lze vést jako DDHM, nebo zásobě v případě

hmotného majetku a v případě nehmotného jako DDNM anebo jako o nákladové službě. Způsob účtování drobného majetku si pomocí vnitropodnikové směrnice určuje sama účetní jednotka. (Hinke, Bárková, 2017)

1.2.2 Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

Tento majetek na rozdíl od veškerého dlouhodobého majetku nemá charakter, u něhož nelze ekonomicky racionálně vymezit míru opotřebení pomocí odpisů jako materiální či morální opotřebení, nebo právního omezení majetku. Hodnota tohoto majetku může dokonce časem vzrůstat. (Brychta et al., 2022)

Oceňujeme jej při jeho úplatném nabytí pořizovací cenou anebo v případě bezúplatného nabytí reprodukční pořizovací cenou. Tento majetek se neodepisuje, k rozvahovému dni jeho účetní hodnotu porovnáváme s jeho čistou realizovatelnou hodnotou. Pokud je tato hodnota nižší než ta účetní, je třeba k ve výši rozdílu vytvořit opravnou položku k tomuto majetku. Tvorba těchto opravných položek není daňově uznatelným nákladem. (Strouhal, 2022)

1.3 Dlouhodobý finanční majetek

Tuto kategorii tvoří cenné papíry, které podnik nakupuje za účelem získání vlivu v určité firmě, pro kapitálové zhodnocení, nebo pro dosažení výnosů v budoucnu. Nejvýznamnějším DFM jsou cenné papíry a podíly. Podle druhu se cenné papíry rozlišují na majetkové a dlužné. Majetkové jsou například akcie, díky kterým získává společnost podíl na rozhodování a vlastnictví jiného podniku. Mezi dlužné CP řadíme dluhopisy, směnky anebo zástavní listy, které představují vztah mezi dlužníkem a věřitelem, dlužník je povinen splatit ve stanovené době dlužnou částku. (Šteker a Otrusínová, 2019)

1.4 Právní úprava

Metodologii účtování o dlouhodobém hmotném a nehmotném majetku stanovuje Zákon o účetnictví, Český účetní standard č. 013, v souladu se zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb. a vyhláškou č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů. (Skálová a Suková 2022)

V roce 2018 došlo k novelizaci vyhlášky, která pouze poupravila terminologii této položky, a to z „B. Dlouhodobý majetek“ na „B. Stálá aktiva“, nijak se tedy nedotkla účetního pohledu

na tento druh majetku. Avšak ve směrné účtové osnově zůstává pojmenování třídy 0 stejné jako dlouhodobý majetek. (Skálová a Suková 2022)

1.4.1 Evidence dlouhodobého majetku

Odstavec 6.3 standardu ukládá, že knihy analytických účtů je nutné vést za každou položku DNM i DHM jednotlivě a u souboru hmotných movitých věcí je nutné uvádět samostatně jeho části, a to jak věcně, tak i v hodnotovém vyjádření. Dále tento odstavec vymezuje požadavky na obsah těchto knih, které jsou v praxi běžně označovány jako karty dlouhodobého majetku. Lze říci, že je tak vymezena pouze obsahová stránka, nikoliv formální podoba analytické evidence. (Andrlík et al., 2022)

1.4.2 Archivace dokumentů

Povinnost archivovat účetní záznamy vychází ze zákona o účetnictví, který dále stanovuje pro jednotlivé kategorie účetních záznamů, dle jejich významnosti, lhůty pro jejich úschovu. Úschova se řídí zákonem o archivnictví. (Ryneš, 2023)

Účetní záznamy se uschovávají, pokud v § 32 není stanoveno jinak,

a) účetní závěrka a výroční zpráva po dobu 10 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají,

b) účetní doklady, účetní knihy, odpisové plány, inventurní soupisy, účtový rozvrh, přehledy po dobu 5 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají,

c) účetní záznamy, kterými účetní jednotky dokládají vedení účetnictví (§ 33), po dobu 5 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají. (ZoÚ, 2024)

1.4.3 Vnitřní účetní směrnice

Vydání vnitropodnikových směrnic vyplývá především z předpisů Českých účetních standardů. Jejich významem je zabezpečení jednotného metodického postupu pro provádění a zabezpečování účetnictví účetní jednotky. Důležité také je udržovat směrnice v aktuální podobě, to znamená pracovat s nimi a zjišťovat nedostatky a ty případně doplňovat, nejlépe na začátku účetního období. (Louša, 2018)

Mimo jiné funkce vnitropodnikových směrnic dlouhodobého majetku je zajištění správného účtování, evidence a správného uplatnění odpisů. V rámci směrnice je vhodné definovat daňovou problematiku odpisů, jako třeba způsob jeho odpisování a podklady pro přiznání k dani z příjmů. (Sotona, 2006)

Směrnice také definuje analytickou evidenci, ta se vede podle druhů či skupin majetku na inventárních kartách, nebo v datových souborech v počítači. Slouží k jeho identifikaci a obsahuje zejména označení, datum pořízení a ocenění. (Kovalíková, 2021)

2 ÚČTOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Dle prováděcí vyhlášky je ve směrné účtové osnově pro účtování dlouhodobého majetku vyhrazena účtová třída **0 – Dlouhodobý majetek**, v níž najdeme pro jednotlivé složky tyto účtové skupiny:

- 01 – Dlouhodobý nehmotný majetek
- 02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný
- 03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný
- 04 – Nedokončený hmotný majetek
- 05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek
- 06 – Dlouhodobý finanční majetek
- 07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku
- 09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku

Účetní jednotka je povinná si stanovit limit pořizovací ceny, tedy vlastních nákladů majetku pro uznání pořizovaného majetku za dlouhodobý majetek, a to buď přímo v odpisovém plánu, nebo ve vnitřní směrnici. (Novotný, 2023)

2.1 Oceňování dlouhodobého majetku

Složky dlouhodobého majetku oceňujeme těmito způsoby:

- hmotný a nehmotný majetek pořizovacími cenami (výjimkou je majetek vytvořený vlastní činností),
- hmotný a nehmotný majetek vytvořený vlastní činností vlastními náklady,
- podíly, cenné papíry a deriváty pořizovacími cenami,
- příchovky zvířat vlastními náklady,
- majetek v případech bezúplatného nabytí reprodukční cenou. (Vlčková, 2020)

Pořizovací cenou rozumíme cenu, za kterou byl majetek pořízen a náklady s pořízením související, reprodukční pořizovací cenou je cena, za kterou byl majetek pořízen v době, kdy

se o něm účtuje a vlastní náklady přímé i nepřímé náklady vztahující se k pořízení majetku vlastní činností. (Vlčková, 2020)

Reprodukční cenou oceňujeme dlouhodobý majetek bezúplatně nabytý, anebo dlouhodobý majetek nově zjištěný a v účetnictví dosud nezachycený. (Skálová a Suková, 2023)

Nejčastějším způsobem oceňování majetku je užití individuálních pořizovacích nákladů, což je oceňování na bázi historických cen. Mezi velkou výhodou tohoto způsobu ocenění patří průkaznost částky, za kterou byl majetek nabyt, a je řádně dokumentována. (Strouhal, 2013)

V případě, že pořizujeme majetek, který je zároveň financován dotací na pořízení majetku, ocenění tohoto majetku a technického zhodnocení se snižuje o hodnotu dotace a o dotaci na úhradu úroků zahrnovaných do ocenění majetku. (Vlčková, 2020)

K ocenění dlouhodobého majetku a technickému zhodnocení, lze přičíst také **vedlejší pořizovací náklady**, do kterých zahrnujeme:

- přípravu a zabezpečení pořizovaného majetku jako jsou odměny za poradenské služby a zprostředkování, správní poplatky, expertizy, projektové přípravné práce,
- úroky z úvěru,
- průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce, zařízení staveniště, clo, dopravné, montáž,
- licence, patenty a jiná práva užitá při pořizování majetku,
- zkoušky před uvedením majetku do stavu způsobilého k užívání (pokud při zkouškách vzniknou výkony, výnosy jsou součástí provozních výnosů a náklady na ně součástí provozních nákladů). (Vlčková, 2020)

Do hodnoty ocenění majetku naopak nelze zahrnout tyto náklady:

- opravy a údržba dlouhodobého majetku,
- kursové rozdíly,
- smluvní pokuty a úroky z prodlení,
- náklady na zaškolení pracovníků,
- náklady na vybavení majetku. (Vlčková, 2020)

2.2 Pořízení dlouhodobého majetku

Jelikož majetek lze pořídit mnoha způsoby, které se liší různými zvláštnostmi, musíme u něj zjistit všechny související náklady spojené s pořízením, stejně tak u pořizovací ceny, nebo vlastní náklady. Proto se veškeré náklady až do okamžiku zařazení do užívání účtují na příslušné kalkulační účty po celou dobu pořizování majetku.

Pořízení dlouhodobého majetku nebo technického zhodnocení tedy účtujeme skrze kalkulační účty účtové skupiny **04 – Nedokončený dlouhodobý majetek** (pro DNM je to konkrétně 041 a pro DHM 042) a k němu příslušný souvztažný účet dle způsobu nabytí (vznik závazku nebo snížení peněžních prostředků). V případě, kdy při pořízení majetku nevznikají žádné ostatní náklady související s pořízením, účtuje se pořízení majetku přímo na účty dlouhodobého majetku a lze tak vynechat tyto kalkulační účty. (Novotný, 2023)

Pro přehlednost jsou jednotlivé souvztažné účty znázorněné níže v tabulce 1

Tabulka 1 – Souvztažné účty při pořízení (vlastní zpracování dle Novotného, 2023)

Způsob pořízení	Účtová skupina	Příklad účtu	Poznámka
Koupě, úplatné nabytí	32	321	krátkodobý závazek
Koupě, úplatné nabytí	47	479	dlouhodobý závazek
Vytvoření vlastní činnosti	58	586, 587, 588	převod vlastních nákladů
Dar a jiný bezúplatný převod	64	648	ostatní provozní výnosy
Poplatky, služby apod.	21	211	úhrada v hotovosti

2.2.1 Pořízení dlouhodobého majetku koupí

Tento způsob patří k nejčastějšímu nabytí dlouhodobého majetku. Částka na obdržené faktuře obvykle není kompletní oceňovací hodnota majetku, přičítáme k ní ještě další pořizovací náklady jako například nejčastěji montáž majetku, instalace, doprava, clo apod. V tabulce 2 níže můžeme vidět využití kalkulačního účtu při pořizování majetku koupí, abychom byli schopni zahrnout všechny pořizovací náklady související s pořízením majetku. (Novotný, 2023)

Tabulka 2 – Pořízení majetku koupí – souvztažné účty (vlastní zpracování dle Novotného, 2023)

Cena pořízení DM	04X	321
Náklady související s pořízením DM	04X	321
Darem pořízený DM	04X	64X
Člo z DM	04X	37X
Vklad DM do podnikání	04X	49X

Financování koupě leasingem

Finanční leasing je jedním ze způsobů pořízení dlouhodobého majetku. Po uplynutí nebo v průběhu sjednané doby úplatného užívání majetku uživatelem se převádí vlastnictví z vlastníka na uživatele. Účetní jednotka po dobu užívání není vlastníkem, tudíž jej neodepisuje ani jej nevykazuje v rozvaze, pouze na podrozvahových účtech sleduje najatý majetek a hodnotu z leasingu. Evidence majetku je důležitá pro inventarizaci. Splácí se buď rovnoměrnými splátkami, které jsou účtovány jednotlivě do nákladů, nebo nerovnoměrnými splátkami, které je potřeba zaúčtovat prostřednictvím časového rozlišení a poté se rozpouštějí do nákladů. Nerovnoměrnými splátkami jsou nejen případy, kdy je každá splátka v jiné výši, ale i případy delšího časového období splátek a také případy první vyšší (mimořádné, nulté) splátky. Do celkového nájemného nepatří poplatky spojené s uzavřením smlouvy a odkupní cena najatého majetku. (Šteker a Otrusinová, 2019)

Financování koupě úvěrem

Významným zdrojem financování nejen dlouhodobého majetku představují bankovní úvěry, poskytované bankovními institucemi. Při uzavření smlouvy mezi účetní jednotkou (dlužník) a bankou (věřitel), vzniká účetní jednotce závazek s úrokem, který musí účetní jednotka splácet, dle předem stanoveného splátkového kalendáře. Úrok představuje cenu zaplacenou za půjčené peníze. (Šteker a Otrusinová, 2019)

2.2.2 Pořízení majetku vlastní činností

V případě, kdy DM vytváříme vlastní činností, vlastní náklady související s pořízením účtujeme podle svého druhu jako náklady v účtové třídě 5 – Náklady. Ty poté účtujeme jako aktivace v účtové třídě 58 – Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace, vždy ke stanovenému datu, nejpozději však k rozvahovému dni. V tabulce 3 níže je takové účtování podrobněji zobrazeno. (Novotný, 2023)

Tabulka 3 – Pořízení majetku vlastní činností – souvztažné účty (vlastní zpracování dle Novotného, 2023)

Spotřeba materiálu	11X	5XX
Hrubé mzdy	331	5XX
Faktury za služby, energie apod.	321	5XX
Odpisy DM	07,08	5XX
Vytvoření DM vlastní činností	58X	04X
Vnitropodniková přeprava	58X	04X

2.2.3 Pořízení majetku bezúplatným nabytím

Bezúplatným nabytím rozumíme získání DM darem, nebo jiným bezúplatným způsobem. Tento majetek se oceňuje reprodukční pořizovací cenou, která se získává na základě odborného posudku. (Novotný, 2023)

2.3 Zařazení majetku do užívání

Pořizovaný DM zachycený na kalkulačních účtech 041, 042 se stává dokončeným dlouhodobým majetkem v okamžiku uvedení do stavu způsobilého k užívání. Tento okamžik je definován účetními předpisy jako splnění všech požadovaných funkcí a povinností stanovených právními předpisy pro jeho užívání. (Novotný, 2023)

Podkladem pro zaúčtování zařazení dlouhodobého majetku do užívání je interní doklad, například zařazovací protokol. Účtování probíhá na vrub účtu účtových skupin 01, 02 a 03 se souvztažným zápisem ve prospěch účtu účtové skupiny 04, viz. tabulka 4. (Novotný, 2023)

Tabulka 4 – Zařazení do užívání – souvztažné účty (vlastní zpracování dle Novotného, 2023)

Zařazení do užívání - nehmotný majetek	01X	041
Zařazení do užívání - hmotný majetek	02X	042
	03X	

2.4 Odpisy dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek je majetek, jehož doba užitelnosti je delší než jeden rok. Proto tedy je nutné počáteční výdaj na pořízení rozpočítat na celou dobu jeho užitelnosti a přiřadit náklad k výnosu daného období. (King, 2011)

Majetek, ke kterému mají účetní jednotky vlastnické právo, odpisují na základě zákona o účetnictví. K tomu sestavují odpisové plány, na základě kterých si uplatňují odpisy a snižují hodnotu vykazovaného majetku. Odpisy se dělí na daňové a účetní. (Ryneš, 2023)

Opotřebení lze vyčíslit fyzické v důsledku jeho užívání, anebo morální, kdy majetek zastarává po technické stránce. Přesněji řečeno odpis je peněžní částka vyjadřující opotřebení majetku za určité období. Každá účetní jednotka je povinna sestavit odpisový plán, na jehož podkladě majetek odpisují. Majetek lze odepsat pouze do výše jeho ocenění evidovaného v účetnictví. Částku odpisů zaokrouhlujeme vždy na koruny nahoru. (Vlčková, 2020)

Abychom zachovali poctivý a věrný obraz našeho účetnictví, můžeme při odpisování majetku zohlednit také jeho zbytkovou hodnotu, která představuje takovou odhadovanou hodnotu, kterou budeme schopni zpět získat v okamžiku jeho předpokládaného vyřazení. (Vlčková, 2020)

Mezi majetek, který neodepisujeme, patří:

- pozemky,
- umělecká díla, sbírky, kulturní památky,
- nedokončený dlouhodobý majetek a technické zhodnocení, před uvedením do stavu způsobilého k používání,
- finanční majetek,
- najatý dlouhodobý majetek,
- povolenky na emise. (Vlčková, 2020)

Odpisy dělíme na účetní a daňové, protože většina podnikatelů se snaží co nejdříve snížit daňový základ. Pro stanovení daňových odpisů se tedy řídíme zákonem, který stanovuje limity, které musíme respektovat. Účetní odpisy si podnik stanovuje pro reálné zobrazení skutečnosti a poskytují firmě důležité informace o nákladech. (Skálova a Suková, 2023)

2.4.1 Účetní odpisy

Účetní odpisy jsou vymezeny zákonem o účetnictví. Jejich cílem je reálné ocenění DM a poskytnutí důležitých informací o nákladech účetní jednotky. Odpisy stanovujeme na základě vnitřní směrnice. Účetní jednotka může odpisovat pouze majetek, ke kterému má

vlastnické či jiné právo. Povinností ÚJ je také sestavení odpisového plánu, dle kterého provádí odpisování DM v průběhu jeho životnosti (Šteker a Otrusínová, 2016)

Mezi účetní metody odpisování řadíme:

1) Lineární

$$\text{odpis} = \frac{\text{pořizovací cena}}{\text{doba životnosti}}$$

2) Časové

a. Zrychlené (DDB, SYD)

$$\text{odpis DDB} = \text{zůstatková cena} \times \frac{100\%}{\text{doba životnosti}} \times 2$$

$$\text{odpis SYD} = \frac{\text{pořizovací cena} \times \text{zbývající doba životnosti}}{\text{součet let životnosti}}$$

b. Výkonové

$$\text{odpis/jednotka} = \frac{\text{pořizovací cena}}{\text{kapacita zařízení}}$$

(Strouhal, 2022).

Zaúčtování odpisů

Odpis dlouhodobého majetku sice znamená snížení jeho hodnoty, ale neúčtuje se přímo na účty dlouhodobého majetku. Účtujeme nepřímo, přes účet opravek. (Novotný, 2023)

Tabulka 5 – Zaúčtování odpisů (vlastní zpracování dle Novotného, 2023)

Odpis budovy	551	081
Odpis SMV	551	082

2.4.2 Daňové odpisy

Daňové odpisy, na rozdíl od účetních nevyjadřují opotřebení majetku, ale jsou zjišťovány mimoúčetně pro účely stanovení základu daně z příjmu. Určují nejvyšší částku odpisů, která je přípustná pro snížení základu daně. Tyto odpisy se neúčtují, ale zaznamenávají se na inventární kartě majetku. Zaokrouhlují se na celé koruny nahoru. (Brychta et al., 2022)

Odpisové skupiny

V prvním roce pořízení majetku si účetní jednotka zatřídí hmotný majetek a podle příslušné skupiny pak provádí rovnoměrné či zrychlené odpisování. Majetek zatřídíme do skupiny dle přílohy č. 1 zákona o daních z příjmu. (Skálová a Suková, 2023)

Tabulka 6 – Odpisové skupiny (vlastní zpracování dle Běhounka, 2019)

Odpisová skupina	Doba odpisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

Rovnoměrné odpisování

Při tomto způsobu odpisování jsou odpisovým skupinám přiřazeny maximální roční odpisové sazby. Výše odpisů pro jednotlivé roky se zjišťuje jako jedna setina součinu jeho vstupní ceny a přiřazené roční odpisové sazby. (Běhounek, 2019)

Tabulka 7 – Rovnoměrné odpisy (vlastní zpracování dle Běhounka, 2019)

Odpisová skupina	Sazba v prvním roce odpisování	Sazba pro další roky odpisování	Sazba pro zvýšenou vstupní cenu
1	20,00	40,00	33,3
2	11,00	22,25	20,0
3	5,50	10,50	10,0
4	2,15	5,15	5,0
5	1,40	3,40	3,4
6	1,02	2,02	2,0

Zrychlené odpisování

Zde docházíme k odpisové hodnotě koeficienty, přiřazenými k jednotlivým odpisovým skupinám.

Způsob je následující:

- 1) V prvním roce odpisování jako podíl vstupní ceny a přiřazeného koeficientu pro zrychlené odpisování platného v prvním roce dle zákona. Stejně jako u rovnoměrných odpisů, lze v prvním roce tento odpis zvýšit o 10 až 20 % vstupní

ceny majetku. Zvýšený koeficient nalezneme v zákoně o daních z příjmu v § 32 odst. 2 písm. a)

- 2) V dalších letech se odpis počítá jako podíl dvojnásobku zůstatkové ceny majetku a rozdílu mezi přiřazeným koeficientem zrychleného odpisování platným v dalších letech odpisování a počtem let, po které byl majetek odpisován. (Skálová a Suková, 2023)

Tabulka 8 – Zrychlené odpisy (vlastní zpracování dle Běhounka, 2019)

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou zůstatkovou cenu
1	2	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Mimořádné odpisy hmotného majetku

V roce 2021 byla účinná novela zákona o daních z příjmů, která účetním jednotkám umožňovala si uplatnit tzv. mimořádné odpisy hmotného majetku. Novela vyšla s ohledem na pandemii koronaviru. Balíček schválený nyní i v roce 2023 prodlužuje tuto možnost využití mimořádných odpisů pro majetek pořízený v letech 2022 i 2023. Užitím těchto mimořádných odpisů nám umožňuje výrazně rychlejší přesun vstupní ceny hmotného majetku do daňově účinných nákladů. Mimořádné odpisy nelze aplikovat u všech druhů hmotného majetku, podmínky pro uplatnění stanovuje zákon o dani z příjmu a vztahují se na majetek zařazený do 1. a 2. odpisové skupiny. (Skálová a Suková, 2023)

Konkrétně majetek zařazený do 1. odpisové skupiny lze mimořádně odepsat rovnoměrně za 12 měsíců, místo 3 let a majetek zařazený do 2. odpisové skupiny lze odepsat za 24 měsíců, namísto 3 let, avšak v prvním roce odpis činí 60 % vstupní ceny a ve druhém roce zbylých 40 % vstupní ceny majetku. (Skálová a Suková, 2023)

2.4.3 Odložená daň

Odložená daňová povinnost vzniká především rozdílným způsobem oceňování položek z pohledu účetního a daňového, a také dopadem účetních operací na hospodářský výsledek a daňový základ. Má účetní charakter, tudíž nemá nic společného s daní splatnou. Používá

se k uplatnění obecné účetní zásady opatrnosti při zjišťování výsledku hospodaření a zásady věčné a časové souvislosti nákladu s účetním obdobím. (Ryneš, 2023)

Povinně tuto daň vykazují jednotky tvořící konsolidační celek a účetní jednotky, které sestavují výkazy v plném rozsahu. Ostatní účetní jednotky vykazují odloženou daň dobrovolně. (Šteker a Otrusinová, 2019)

Výpočet se provádí pomocí závazkové metody, která vychází z rozvahového přístupu. Znamená to, že odložená daň bude uplatněna v pozdějším období. Rozvahový přístup znamená, že se odložená daň počítá z přechodných rozdílů mezi daňovou základnou aktiv a jejich účetní úpravou v rozvaze. Tyto rozdíly obvykle tvoří využití opravných položek, rezerv, odpisů atd. (Ryneš, 2023)

Přechodné rozdíly jsou zdanitelné nebo odčitatelné. Zdanitelné budou v budoucnu zdanitelné částky při určování základu daně a vedou k odloženému daňovému závazku. Tento závazek vzniká, když je například účetní hodnota DHM vyšší než jeho daňová hodnota. V opačném případě vzniká daňová pohledávka, a to z odčitatelných přechodných rozdílů, které lze odečíst v budoucích obdobích. Výsledná odložená daň se zjistí jako součin rozdílu se sazbou daně z příjmu pro dané období. V případě změny sazby se musí odložená daň přepočítat. (Šteker a Otrusinová, 2019)

2.5 Následné výdaje

Velmi častým problémem v účetnictví je rozpoznávání mezi opravami a technickým zhodnocením. K záměnám dochází buďto záměrně, kvůli daňovému dopadu, anebo omylem, protože hranice mezi technickým zhodnocením a opravou může být velmi tenká. Z daňového pohledu se stává oprava daňově účinným nákladem v konkrétním účetním období, kdežto technické zhodnocení se stává součástí dlouhodobého majetku a do nákladů daňově účinných se dostává až postupně s odpisy. (Dvořáková, 2021)

2.5.1 Opravy a údržba

Opravy lze definovat jako odstranění účinků částečného fyzického opotřebení nebo poškození za účelem uvedení majetku do původního nebo provozuschopného stavu. Za to pak lze považovat takové opravy, během nichž dojde k použití i jiného než původního materiálu, dílu, součástí či technologií. (Dvořáková, 2021)

Za údržbu můžeme považovat soustavnou činnost, kterou zpomalujeme fyzické opotřebení majetku a předchází se poruchám, případně odstranění drobných závad. (Dvořáková, 2021)

Vymezení oprav a údržby nalezneme v § 47 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 500/2002 Sb. a vymezení technického zhodnocení v § 47 odst. 4, též vyhlášky. (Dvořáková, 2021)

2.5.2 Technické zhodnocení

Technickým zhodnocením majetku zvyšujeme jeho vstupní cenu. Technickým zhodnocením se rozumí zásah do majetku uvedeného do užívání, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů, rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku včetně nástaveb, přístaveb a stavebních úprav. (Brychta et al., 2022)

Výdaje na zásahy do majetku se vykazují jako TZ pouze v případě, kdy přesáhnou hranici ocenění určeného účetní jednotkou pro vykazování dlouhodobého majetku. Dle DZP se jedná o hranici 80 000 Kč. (Brychta et al., 2022)

Účetní jednotka ale nemusí v průběhu roku vědět, zda do konce účetního období zásahy přesáhnou hodnotu stanovenou ve vnitřní směrnici, proto je vhodné pro tyto účely zajistit analytickou evidenci tak, aby bylo možno sledovat případné překročení limitu. (Dvořáková, 2021)

Pro zvýšenou vstupní cenu technickým zhodnocením můžeme používat speciálně stanovenou sazbu u rovnoměrného odpisování. U zrychleného odpisování se používá odlišně stanovený koeficient tímto způsobem:

- 1) v roce zvýšení zůstatkové ceny jako podíl dvojnásobku této ceny majetku a přiřazeného koeficientu zrychleného odpisování pro zvýšenou ZC,
- 2) v dalších obdobích jako podíl dvojnásobku ZC majetku a rozdílu mezi přiřazeným koeficientem zrychleného odpisování pro zvýšenou ZC a počtem let, po kterou byl majetek odpisován ze zvýšené ZC. (Skálová a Suková, 2023)

Náklady na úpravu majetku, které mají charakter TZ, nepřevyšující stanovené limity, lze účtovat jako:

- ostatní služby v případě DNM (příslušný účet účtové skupiny 51 – Služby),
- ostatní provozní náklady v případě DHM (příslušný účet účtové skupiny 54 – Jiné provozní náklady). (Novotný, 2023)

2.5.3 Důsledky technického zhodnocení

Provedeme-li technické zhodnocení na vlastním majetku mohou vzniknout různé situace. V případě provedení TZ v prvním roce odpisování majetku, hodnota se promítne do vstupní

ceny majetku. Pokud provedeme TZ v dalších letech užívání majetku potom počítáme se zvýšenou vstupní cenou majetku a mění se způsob odpisování majetku. (Prudký a Lošťák, 2019)

2.6 Vyřazení dlouhodobého majetku

Prováděcí vyhláška neukládá žádný způsob pro vyřazování dlouhodobého majetku, a i zde existuje řada způsobů pro jeho vyřazení a každý způsob má své zvláštnosti. Řešení najdeme v ČÚS č. 013. Prvně musíme stanovit, zda se jedná o majetek odpisovaný, nebo neodpisovaný. Pro oba způsoby lze vyřazení provést na základě průkazného dokladu, například vyřazovací protokol, škodní protokol apod. (Novotný, 2023)

Dlouhodobý majetek vyřazujeme z důvodu prodeje, likvidace, bezúplatného převodu (darování), v důsledku manka nebo škody anebo přeřazením z podnikatelské činnosti do osobního užívání. (Skálová a Suková, 2023)

Při vyřazování majetku účtujeme cenu, v níž je majetek evidován, na:

Má dáti účet Oprávek k majetku (skupiny 07 a 08) – snížení oprávek,

Dal účet Dlouhodobého majetku (skupiny 01 a 02) – snížení majetku. (Skálová a Suková, 2023)

Pokud vyřazujeme majetek, který není zcela odepsán, musíme se řídit i zákonem o daních z příjmů. ÚJ si může v roce vyřazení majetku uplatnit jednu polovinu ročního odpisu vyřazovaného majetku před koncem zdaňovacího období. Zůstatková cena se zaúčtuje po provedení polovičního odpisu. Vyřadit majetek lze plně odepsaný nebo částečně odepsaný. V případě plně odepsaného majetku, odúčtujeme pouze z účtu ve skupině 01, nebo 02 a zároveň z účtu oprávek. V případě majetku, který není zcela odepsaný, je nutné zúčtovat zůstatkovou cenu. ZC dlouhodobého majetku odpisovaného se účtuje na stranu má dáti účtových skupin následně:

1. v případě prodeje, bezúplatného převodu a v případě manka nebo škody – skupina 54 – Jiné provozní náklady,
2. v případě likvidace – skupina 55 – odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů,
3. v případě vkladu do jiné obchodní korporace – skupina 36 – Závazky ke společníkům,

4. v případě převodu z podnikání do osobního užívání – skupina 49 – individuální podnikatel. (Vlčková, 2020)

Do daňových nákladů lze promítnout zůstatkovou cenu majetku jen v případě:

- prodeje, a to do výše celé daňové zůstatkové ceny,
- škody jen do výše přijaté pojistné náhrady,
- škod vzniklých v důsledku živelních pohrom. (Skálová a Suková, 2023)

V mnoha případech účetní jednotky nevidují plně odepsaný majetek, i když jej v reálu používají. Zůstatková cena je nulová, ale je třeba vykazovat jak jeho pořizovací cenu, tak jeho oprávkou ve výši pořizovací ceny. (Strouhal, 2022)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉ SPOLEČNOSTI

Vybraná společnost, pro analýzu dlouhodobého majetku, chce zůstat v anonymitě, tudíž ji budu nazývat pouze společnost. Při analyzování společnosti jsou čerpány informace z interních dokumentů, výroční zprávy, webové stránky a z dat z účetního programu.

Společnost působí na trhu již přes 20 let a poskytuje komplexní služby v oblasti čištění odpadů, ekologie a nakládání s odpady. Díky mnohaletým zkušenostem v podnikání, jsou oceňováni za svou důslednost, rychlost a spolehlivost. Působí na českém trhu po celé republice a mezi jejich klienty patří řada malých i velkých firem, státní sektor, hotely, restaurace a supermarkety. Jsou vlastníky také několika potvrzujících certifikací ISO.

3.1 Základní údaje

Právní úprava:	společnost s ručením omezeným
Datum vzniku:	10. února 1998
Základní kapitál:	100 000,- Kč
Předmět podnikání:	podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.

Podle zákona č. 563/1991 o účetnictví se jedná o malou účetní jednotku dle úhrnu obratu a aktiv a počtu zaměstnanců a také nepodléhá auditu. Ačkoliv nemusí sestavovat výkazy v plném rozsahu, tak využívá tuto formu výkazů.

Tabulka 9 – Kategorizace účetní jednotky (vlastní zpracování dle účetní závěrky)

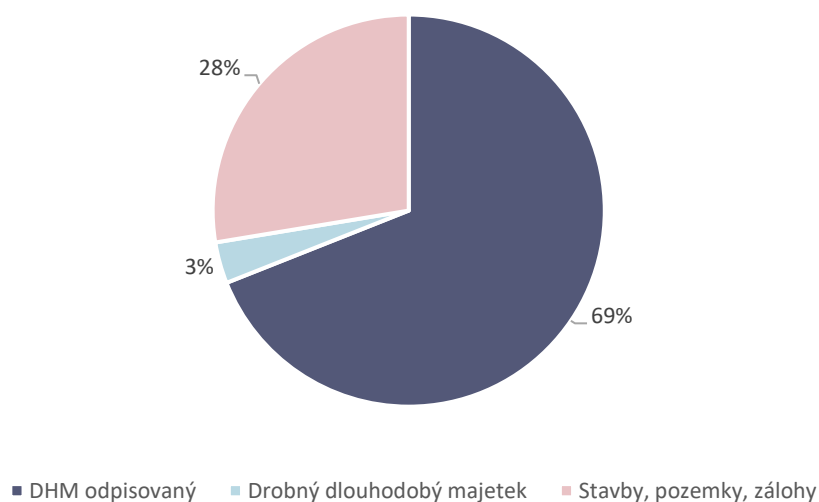
Roční úhrn obratu	17 117 397 Kč
Počet zaměstnanců	3
Suma aktiv	18 987 232 Kč

4 STRUKTURA A ČLENĚNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU SPOLEČNOSTI

Tato kapitola se věnuje tomu, jaký dlouhodobý majetek na svých účtech společnost vykazuje a jaké je jeho složení. K tomuto jsou využity informace z účetní inventarizace majetku za rok 2022 a ostatních interních dokladů a informací z účetnictví jednotky.

Společnost ve svých výkazech neeviduje a ani nevlastní žádný dlouhodobý finanční majetek a ani dlouhodobý nehmotný majetek. Celá stálá aktiva jsou tedy tvořena dlouhodobým hmotným majetkem. Z dlouhodobého hmotného majetku účetní jednotka vlastní stavby, samostatné movité věci a soubory movitých věcí a drobný dlouhodobý majetek odepisovaný.

Následující graf na obrázku 2 zobrazuje jednotlivé vyjmenované složky stálých aktiv. Celková hodnota dlouhodobého majetku v pořizovacích cenách představuje 11 265 882,08 Kč. Z grafu je patrné, že většinu, téměř tři čtvrtě dlouhodobého majetku tvoří skupina samostatných movitých věcí a souborů movitých věcí, a to v hodnotě 7 772 620,01 Kč. Mezi další větší kategorií patří stavby v hodnotě 55 674,02 Kč, jedná se o technické zhodnocení ke stavbám. Malou ale obsáhlou kategorií tvoří drobný dlouhodobý hmotný majetek. Účetní jednotka eviduje jako DDHM majetek, u kterého se předpokládá doba užitelnosti déle než jeden rok v pořizovací ceně do 80 000 Kč.

Obrázek 2 – Struktura dlouhodobého majetku společnosti (vlastní zpracování dle interních dokladů společnosti)

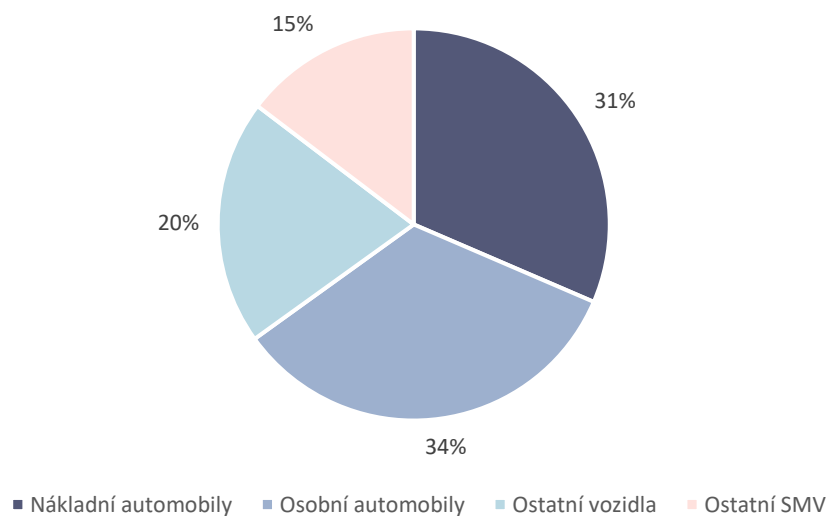
4.1 Samostatné movité věci a soubory movitých věcí

Majetek, který má největší podíl na hodnotě celkového dlouhodobého majetku firmy je zachycen na účtech 022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí. Samostatné movité věci a soubory jsou evidovány na účtu 022 a představují dlouhodobý hmotný majetek v pořizovacích cenách, který je dále rozlišen analyticky dle jednotlivých inventárních čísel majetku, zařazeného k odpisování.

Analytické členění majetku je následující:

- 022.000 – majetek pořízený koupí
- 022.100 – majetek pořízený leasingem
- 022.200 – drobný dlouhodobý hmotný majetek

Mezi samostatné movité věci patří především vozový park společnosti a dále to je různé nářadí a kamery, které společnost potřebuje při poskytování služeb vytyčování kanalizací. Obsahuje také vybavení provozní místnosti.

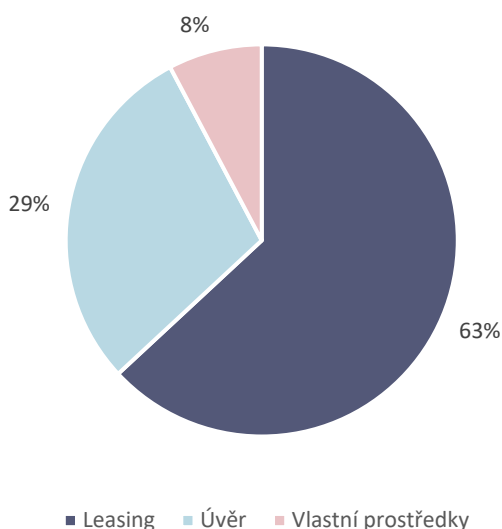
Obrázek 3 – Druhové rozdělení položek samostatných movitých věcí (vlastní zpracování dle interních dokladů společnosti)

5 MAJETEK SPOLEČNOSTI

V této kapitole bude rozebrán veškerý dlouhodobý majetek evidovaný, způsoby pořízení, odpisy, vyřazení a evidenci interních dokladů při každé operaci s daným majetkem.

5.1 Pořízení a oceňování majetku

Společnost pořizuje majetek výhradně koupí od dodavatele a financuje ho vlastními prostředky, ale spíše používá majetek pronajatý prostřednictvím finančního leasingu. Majetek ve vyšší pořizovací hodnotě financuje úvěrem od banky.

Obrázek 4 – Způsob financování dlouhodobého majetku (vlastní zpracování dle interních dokladů společnosti)

Z grafu výše je vidět, jakými způsoby firma nejvíce financuje majetek. Nejvíce užívá k pořízení majetku finanční leasing, dále úvěr a méně vlastní prostředky.

Při pořízení majetku, s odhadovanou dobou užívání déle než jeden rok, se účetní jednotka rozhoduje o zařazení majetku, dle těchto hranic:

- majetek do 1 500 Kč se účtuje ihned do spotřeby bez jakékoli evidence,
- jako drobný dlouhodobý hmotný majetek se účtuje majetek v rozmezí od 1 500 Kč do 80 000 Kč, který se eviduje jako DHM, ale zpravidla se odepíše jednorázově do nákladů,
- majetek nad 80 000 Kč se účtuje a eviduje obvyklým způsobem

5.1.1 Pořízení majetku dodavatelsky

Pořízení nového dlouhodobého majetku dodavatelským způsobem probíhá na fakturu. Účtuje se na stranu má dáti účtu 042 00X a na straně dalové účet 321 dodavatelé. Účet 042 se následně analyticky rozlišuje v případě pořízení více majetků souběžně. Účet 042 má pouze kalkulační charakter, tudíž se na něm kumulují všechny pořizovací náklady na pořízení majetku z čehož se následně tvoří pořizovací cena majetku, ze které se majetek odpisuje. V momentě, kdy je majetek ve stavu připraveného k užívání podle záměru účetní jednotky, nebo v případě pořízení automobilu dokončení registrace na vybranou firmu (zápis v technickém průkazu), sestavuje firma protokol o zařazení majetku.

5.1.2 Pořízení majetku finančním leasingem

Společnost pořídila v roce 2022 cisternový návěs v hodnotě 2 870 000,54 Kč dodavatelsky na fakturu, ale z důvodu nedostatku prostředků v daný moment se rozhodla pořízení financovat finančním leasingem. Leasing si firma sjednala u banky a uzavřela leasingovou smlouvu na 60 měsíců. Banka pak poskytne peníze přímo dodavateli.

Firma pak bude splácet bance každý měsíc částku dle splátkového kalendáře banky, tj. celkem 60 měsíců částku ve výši 39 515 Kč a jednu mimořádnou splátku ve výši 537 614 Kč.

Návěs se stane majetkem firmy až po splacení všech dohodnutých splátek bance, a to bude v lednu roku 2027.

Celé zaúčtování leasingu probíhá tak, že se částka leasingové faktury včetně DPH zaúčtuje na účet dodavatelé na straně dal a na má dáti se rozúčtuje celkový úhrn splátek na zúčtovací účet analyticky rozlišen jako 381.104, odkupní částku leasingového předmětu jako nedokončený majetek 042.302 a částku DPH. Z účtu 381 se poté pravidelně měsíčně dle splátek rozpouští náklady na 518.204. Celková částka leasingu i s DPH se přeúčtuje z účtu dodavatelé na vnitřní zúčtovací účet.

Tabulka 10 – Zaúčtování finančního leasingu (vlastní zpracování dle interních dokladů)

Účetní případ		Částka	MD	D
1	Částka leasingu	2 870 000,54		321.001
	Splátka 1-60 1/22-12/26	2 370 901,22	381.104	
	Splátka zaokrouhlení	0,06	381.104	
	Kupní cena leasingu	1 000,00	042.302	
	DPH	498 099,26	343.021	
2	Převod částky leasingu na zúčtovací účet	2 870 000,54	321.001	395.004
3	Náklady na leasing	39 517,00	518.204	381.104
4	Úhrn splátek pro rok 2022	972 279,58	395.004	325.404
5	Splátka	39 517,91	325.004	221.001

Účet 395 slouží pouze pro interní přeúčtování splátky z leasingu na závazkový účet. Pro přehled je rozepsán dle úhrnů splátek za jednotlivé roky, které jsou poté vidět jednotlivě na tomto závazkovém účtu. Obsah zaúčtování tohoto převodu lze vidět v tabulce 11. Zkratka FPL je označení pro splátkový kalendář leasingu. Takto označen je i s přiřazeným číslem založen do každého roku ve kterém probíhá splácení se zvýrazněnými splátkami v daném roce. Na základě tohoto dokladu lze spárovat odchozí platby v bankovních výpisech.

Tabulka 11 – Interní převod leasingových splátek (vlastní zpracování dle interních dokladů)

395 004 Převod z 321 na 325 - leasingové splátky		MD	D
IND/8		0,00	2 870 000,54
FPL/10013	splátka 01-03/2022	118 545,06	0,00
FPL/10013	splátka 04 - mimořádná splátka	537 614,36	0,00
FPL/10013	splátka 04-12/2022	316 120,16	0,00
FPL/10014	splátka celkem rok 2023	474 180,24	0,00
FPL/10015	splátka celkem rok 2024	474 180,24	0,00
FPL/10016	splátka celkem rok 2025	474 180,24	0,00
FPL/10017	splátka celkem rok 2026	474 180,24	0,00
FPL/10018	splátka kupní ceny	1 000,00	0,00

Po zaúčtování všech výše uvedených operací zůstává po celou dobu splácení leasingu odkupní cena majetku na účtu **042 – Pořízení DHM**, povaha tohoto účtu je pouze kalkulační

a na konci roku by měl vykazovat nulový zůstatek. Vhodnější by byl způsob, kdy by se odkupní cena leasovaného majetku spíše účtovala podrozvahově, pro přehlednost, nebo jako součást celkových splátek a pouze rozlišena analyticky. V případě, kdy není stanovena odkupní cena, není potřeba tohle řešit. Způsob evidence by měl být stanoven ve vnitropodnikových směrnících.

Společnost v roce 2022 eviduje 3 probíhající leasingové smlouvy v celkové hodnotě 15 573 365 Kč. Z této sumy má k 1.1.2022 již splaceno 5 030 022 Kč, v roce má naplánovány splátky celkem 2 553 648,- a zbývající částku ke splacení 7 989 695,00 Kč vykazuje na účtech jiné závazky, v rozvaze vyobrazeny jako krátkodobé závazky.

Závazek by měl být spíše rozdělen jako dlouhodobý a krátkodobý, aby byl zachován věrný obraz účetnictví jednotky, i vzhledem k tomu, že se jedná o velmi významnou částku figurující v závazcích.

5.1.3 Pořízení majetku financovaným úvěrem

V roce 2020 firma pořídila osobní automobil, který se rozhodla financovat úvěrem. Od dodavatele bylo vozidlo pořízeno v hodnotě 1 369 999,- Kč, včetně DPH. Úvěrová smlouva byla sjednána na 60 měsíců a čerpaná částka je ve výši 80 % z hodnoty pořizovaného majetku a zbylých 20 % bylo zapláceno přímou platbou dodavateli jako záloha. Výše jistiny tedy činí 1 095 999 Kč.

Číslo	Datum splatnosti	Jistina	Úrok	Přeúčtování pojistného	Sleva na pojistném	K úhradě
19	10. 01. 2022	17 637,07 Kč	2 202,93 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	19 840,00 Kč
20	10. 02. 2022	17 686,50 Kč	2 153,50 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	19 840,00 Kč
21	10. 03. 2022	17 939,68 Kč	1 900,32 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	19 840,00 Kč
22	10. 04. 2022	17 786,35 Kč	2 053,65 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	19 840,00 Kč
23	10. 05. 2022	17 900,84 Kč	1 939,16 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	19 840,00 Kč
24	10. 06. 2022	17 886,37 Kč	1 953,63 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	19 840,00 Kč
25	10. 07. 2022	17 997,91 Kč	1 842,09 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	19 840,00 Kč
26	10. 08. 2022	17 986,95 Kč	1 853,05 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	19 840,00 Kč
27	10. 09. 2022	18 037,36 Kč	1 802,64 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	19 840,00 Kč
28	10. 10. 2022	18 144,43 Kč	1 695,57 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	19 840,00 Kč
29	10. 11. 2022	18 138,77 Kč	1 701,23 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	19 840,00 Kč
30	10. 12. 2022	18 242,84 Kč	1 597,16 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	19 840,00 Kč

Obrázek 5 – Výstřižek ze splátkového kalendáře (interní doklady firmy)

Na obrázku 5 je výstřižek ze splátkového kalendáře za rok 2022, na kterém jsou vidět jednotlivé splátky v tomto roce. Úvěr je splácen vždy k 10. dni v měsíci pravidelnou splátkou ve výši 19 840,- Kč, která se dělí na úmor splátky a úrok.

V roce 2022 tento majetek sníží výsledek hospodaření úrokovými náklady ve výši 22 695 Kč a roční účetní odpisy celkem 228 444 Kč. Základ daně lze snížit i o úroky, a rozdíl účetních a daňových odpisů, který činil 45 691 Kč. Žádné další náklady spojené s opravami nebo údržbou nebyly zaznamenány.

5.1.4 Interní doklady při pořízení majetku

Společnost generuje a uchovává jak fyzicky, tak elektronicky tyto doklady zachycující změny dlouhodobého majetku od jeho pořízení.

Protokol o zařazení

Každý majetek, který účetní jednotka pořídí, se zařazuje do vlastnictví firmy prostřednictvím protokolu o zařazení. Na základě tohoto interního dokladu, lze majetek zaúčtovat na majetkové účty 01X, 02X či 03X z kalkulačních účtů. Tento protokol obsahuje datum pořízení majetku, pořizovací cenu, název majetku, SKP majetku, inventární číslo. Jeho vzor lze vidět v příloze 2.

V letech 2015 – 2022 došlo k pořízení celkem 12 jednotlivých kusů majetku. Jednalo se zejména o vozidla a příslušenství.

Tabulka 12 – Pořízení majetku v letech (vlastní zpracování dle účetních výkazů)

Rok pořízení	2015	2016	2019	2020	2022
Úhrn v celých Kč	435 000,00	542 393,00	975 090,00	2 997 025,00	712 094,00

Inventární karta

V momentě, kdy účetní jednotka sestaví protokol o zařazení a převede majetek z účtu nedokončeného majetku na příslušné majetkové účty, je mu vyhotovena inventární karta viz příloha 3.

Inventární karta majetku společnosti má tyto náležitosti:

- Název organizace a zařízení
- Datum zařazení
- Inventární číslo majetku, číslo účtu, střediska

- Odpisová skupina, počet let odpisování a způsob odpisování
- Měsíční odpis
- Způsob pořízení
- Specifikace majetku

Tyto karty se poté zakládají do šanonů pro možné nahlédnutí v budoucnu.

Archivace dokumentů ve společnosti

Společnost postupuje při archivaci dokumentů dlouhodobého majetku dle zákona o účetnictví, který stanovuje dobu, po kterou musí účetní jednotky uschovávat doklady. Fyzicky uschovává doklady o majetku v šanonu v kanceláři, pro nahlédnutí, a po uplynutí doby od vyřazení majetku dokumenty vyřadí. Elektronicky však uchovává dokumenty všechny. Jsou uloženy v účetním programu a vygenerované doklady programem jsou uloženy ve složkách v počítači, pojmenovány dle jednotlivého majetku i s inventárním číslem.

Vybraný majetek - traktor

V roce 2022 účetní jednotka pořídila traktor, na kterém představím veškeré dokumenty vytvořené při jeho pořízení a dokumenty tvořené v průběhu účetního období. Majetek byl pořízen v celkové hodnotě 460 119,- Kč, bez DPH. Traktor byl koupen od dodavatele a byl financován z vlastních zdrojů. Pořízení začalo první investicí 13. července, kdy byl koupen čelní nakladač, jako součást k tomuto traktoru. Následovala koupě samotného traktoru a zadního deflektoru.

Tabulka 13 – Účet 042 k vybranému majetku (vlastní zpracování dle knihy analytické evidence)

042 003		Traktor AC Tigre 3200	Obraty		
Datum	Doklad	Text	MD	Dal	Protiúčet
13.7	FPR/216	Čelní nakladač	90 000,00		
26.7	FPR/228	Zadní deflektor	5 119,00		
26.7	FPR/228	Traktor AC Tigre 3200	365 000,00		
31.7	HIM/11	53 - zařazení čelní nakladač		90 000,00	022 053
31.7	HIM/11	53 - zařazení zadní deflektor		5 119,00	022 053
31.7	HIM/11	53 - zařazení Traktor		365 000,00	022 053
Celkem za analytický účet 042 003			460 119,00	460 119,00	

Zařazení majetku do užívání, kdy splňoval všechny podmínky pro zařazení, proběhlo dne 31. 7. 2022 a v ten den byl také vyhotoven protokol o zařazení do majetku společnosti. Tento protokol obsahuje název majetku, pořizovací cenu, datum zařazení apod. Lze ho vidět v příloze 2. V momentě vyhotovení tohoto dokumentu také došlo k přeúčtování z 042 003 na příslušný analytický účet majetku, a to 022 053.

Při zařazení majetku do evidence se k tomuto majetku vytvořila inventární karta. Obsahuje inventární číslo majetku, pořizovací cenu, datum zařazení, způsob odpisování a další. Tato inventární karta je součástí přílohy 3.

5.2 Odpisy dlouhodobého majetku společnosti

Při odpisování dlouhodobého majetku se účetní jednotka řídí platnými předpisy pro odpisování DHM a DNM. Postupuje dle zákona 563/1991 Sb. o účetnictví a vyhlášky 500/2002 Sb. a dále se řídí zákonem 586/1992 Sb. o dani z příjmů.

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek (součet B.II.1. až B.II.5.2.)	14	11 767	6 217	5 550	8 500
1.	Pozemky a stavby	15	557	374	183	216
1.1.	Pozemky	16	0	0	0	0
1.2.	Stavby	17	557	374	183	216
2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	18	8 156	5 843	2 313	5 231

Obrázek 6 – Výstřížek z rozvahy – dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný (rozvaha k 31.12.2022)

Evidovaný dlouhodobý hmotný majetek, který lze vidět na výstřížku z rozvahy za rok 2022, která je v plném rozsahu jako příloha 1, na obrázku 6, je z velké části plně odepsán. Lze to poznat ze sloupce korekce, který zaznamenává oprávkky k dlouhodobému majetku, vyjádřeny účetními odpisy. Vysoká hodnota korekce je dána tím, že došlo k vyřazení hodnotnějších druhů majetku, které je blíže věnována následující kapitola.

Tabulka 14 níže přibližuje majetek společnosti dle skupin, do kterých byl zařazen, a také jeho odepsanost k 31.12.2022. Majetek, který společnost vlastní, je již ze 71 % účetně odepsaný. Znamená to, že stále používá majetek, který již účetně odepsala a nepořizuje novější majetek. Počet let odpisování si účetní jednotka stanovuje dle počtu let daňového odpisování stanoveného zákonem. Nejvíce je majetek obsažen ve 2. odpisové skupině, patří zde zejména vozový park společnosti.

Tabulka 14 – Odepsanost majetku (vlastní zpracování dle závěrky)

Odpisová skupina	1	2	3	5	Ostatní	Celkem
Hodnota v Kč	154 000,00	7 190 602,63	571 390,88	410 275,52	386 856,60	8 713 125,63
Počet kusů	3	16	3	2	31	-
Suma oprávek	-154 000,00	-5 148 365,89	-273 514,00	-254 230,86	-386 856,60	-6 216 967,35
Odepsanost majetku	0,00	2 042 236,74	297 876,88	156 044,66	0,00	2 496 158,28
	-100%	-72%	-48%	-62%	-100%	-71%

5.2.1 Účetní a daňové odpisy

Účetní jednotka volí výhradně zrychlenou metodu daňových odpisů. Jako účetní metodu užívá lineární a v případě drobného majetku se účetní odpisy shodují s daňovými. Při odhadu doby užívání, pro účely vyčíslení účetních odpisů, účetní jednotka určuje počet let na základě doporučení zákona o dani z příjmu, kde jsou odhadnuty doby užívání dlouhodobého majetku dle jednotlivých odpisových skupin.

Za rok 2022 činila suma účetních odpisů 1 030 672,52 Kč a suma daňových odpisů 1 004 356,00 Kč. Rozdíl 26 316,52 Kč, o který účetní odpisy převyšují daňové, se musí upravit v daňovém přiznání. K tomu slouží řádek 10 přiznání k dani z příjmu právnických osob. Na obrázku 7 lze vidět výstřižek z daňového přiznání, kde dochází k dorovnání rozdílu účetních a daňových odpisů do základu daně.

50	Rozdíl, o který odpisy hmotného a nehmotného majetku uplatněné v účetnictví převyšují odpisy tohoto majetku stanovené podle § 26 až 33 zákona	26 317	
----	---	--------	--

Obrázek 7 – Řádek 50 DPPO (výstřižek z uzávěrky)

Obrázek 8 níže je poskytuje přehled majetku odpisovaného v roce 2022, úhrny daňových i účetních odpisů jednotlivých kusů majetku, které společnost odpisuje.

HIM	Požizovací cena	OD SK	Účty	Účetní odpis	Daňový odpis	Rozdíl
8 TZ nemovitost	362 831,52	5	021 081	12 336,24	12 901,00	564,76
36 Zahradní úpravy	146 468,50	3	021 081	18 888,00	12 513,00	-6 375,00
37 Iveco Daily	435 000,00	2	022 082	0,00	34 800,00	34 800,00
40 MAN ADR	5 349 389,08	2	022 082	300 408,00	28 910,00	-271 498,00
45 Malotraktor	75 090,04	2	022 082	5 008,00	6 008,00	1 000,00
46 cisternový návěs	900 000,00	2	022 082	60 000,00	72 000,00	12 000,00
47 Volvo	1 142 230,58	2	022 082	228 444,00	274 135,00	45 691,00
48 Volvo	942 147,93	2	022 082	188 424,00	226 115,00	37 691,00
49 TZ nemovitost	47 444,00	5	021 081	1 608,00	2 952,00	1 344,00
50 Iveco Daily	569 726,41	2	022 082	113 945,28	136 734,00	22 788,72
51 Kamerový systém	342 922,38	3	022 082	34 296,00	54 868,00	20 572,00
52 Traktor	118 000,00	2	022 082	13 769,00	23 600,00	9 831,00
53 Traktor	460 119,00	2	022 082	37 915,00	92 024,00	54 109,00
54 Kuchyňská linka	133 975,26	2	022 082	15 631,00	26 796,00	11 165,00
Celkem	11 025 344,70			1 030 672,52	1 004 356,00	-26 316,52

Obrázek 8 – Přehled účetních a daňových odpisů za rok 2022 (vlastní zpracování dle interních dokladů)

Vysoká hodnota odepsanosti majetku naznačuje, že společnost investuje do údržby svého dlouhodobého majetku a tím prodlužuje jeho životnost. Dále je to také tím, že při určování doby životnosti při pořízení majetku, pro účely výpočtu účetních odpisů, společnost volí dobu životnosti na základě doporučení zákona o dani z příjmu. Doba užívání pro jednotlivé skupiny majetku je pouze doporučena.

Občas je ale složité určit dobu užívání majetku a odhadnout od toho výši účetních odpisů, ale na základě již dlouhé zkušenosti lze lépe odhadovat dobu uživatelnosti pořizovaného majetku.

5.2.2 Odložená daň

Z obrázku 8 si lze všimnout vzniklého rozdílu mezi daňovými a účetními odpisy. Tento rozdíl vznikl hlavně tím, že společnost volí výhradně zrychlený způsob odpisování, který se výrazně liší od lineárního účetního způsobu odpisování.

Rozdíl mezi účetní zůstatkovou cenou v tomto roce činí 26 316,52 Kč. Vzhledem k tomu, že účetní zůstatková cena je nižší než ta daňová, vzniká nám tak odčitatelný přechodný rozdíl, který vede k odložené daňové pohledávce. Rozdíl se dále vynásobí sazbou daně platnou pro rok 2023.

Tato zjištěná pohledávka, ve výši 5000,- Kč, se účtuje na straně má dáti na účet 481 – Odložená daňová pohledávka a na druhé straně jako náklad 592 – Daň z příjmu odložená.

5.2.3 Odpisy vybraného majetku – traktor

Traktor byl zařazen dle zákona o dani z příjmu do 2 odpisové skupiny a jeho doba odpisování je tedy 5 let. Jako daňový způsob byl zvolen zrychlený způsob odpisování. Pro účetní odpisy zvolila společnost rovnoměrného způsobu a odpisovat jej budou po dobu 5 let, dle doporučení zákona o dani z příjmu. Byl sestaven plán jak účetních, tak i daňových odpisů, které obsahují údaje jak o majetku, kdy byl pořízen, inventární číslo, tak úhrny odpisů za jednotlivé roky, kdy se tento majetek bude odpisovat.

Invent. číslo: 53		Kategorie: DHM				
Název: Traktor AC Tigre3200+cel.nakl.						
SKP:						
Porizovací cena: 460 119,00 Kc		Datum porizeni: 25.7.2022		Rok porizeni: 2022		
UCETNI ODPISY: Odpisove procento: 20 Pocet roku: 5 Zpusob:L-linearni						
Rok	Celk.odpis k 1.1.	Celk.zhodnoceni k 1.1	Zustat.cena k 1.1.	Rocni odpis	Zhodnoceni	Zustat. cena k 31.12.
1.2022				37915.00	0.00	422204.00
2.2023	37915.00	0.00	422204.00	90996.00	0.00	331208.00
3.2024	128911.00	0.00	331208.00	90996.00	0.00	240212.00
4.2025	219907.00	0.00	240212.00	90996.00	0.00	149216.00
5.2026	310903.00	0.00	149216.00	90996.00	0.00	58220.00
6.2027	401899.00	0.00	58220.00	58220.00	0.00	0.00

Obrázek 9 – Účetní odpisy traktoru (interní doklady společnosti)

Na obrázku 9 jsou vyčísleny v odpisovém plánu roční účetní odpisy. Ty byly vyčísleny lineární metodou odpisování, dle zvolené doby užívání 5 let. Tyto odpisy se promítnou v rozvaze ve sloupci korekce a sníží tak účetní hodnotu majetku. V prvním roce je odpis vypočten od doby zařazení majetku, které proběhlo na konci července. Účetní odpisy za rok 2022 byly vypočteny od měsíce následujícího, tedy za 5 měsíců.

Invent. číslo: 53		Kategorie: DHM				
Název: Traktor AC Tigre3200+cel.nakl.						
SKP:						
Porizovací cena: 460 119,00 Kc		Datum porizeni: 25.7.2022		Rok porizeni: 2022		
DANOVE ODPISY: Skupina:2 Pocet roku: 5 Zpusob: Z-zrychleny						
Rok	Celk.odpis k 1.1.	Celk.zhodnoceni k 1.1	Zustat.cena k 1.1.	Rocni odpis	Zhodnoceni	Zustat. cena k 31.12.
1.2022				92024.00	0.00	368095.00
2.2023	92024.00	0.00	368095.00	147238.00	0.00	220857.00
3.2024	239262.00	0.00	220857.00	110429.00	0.00	110428.00
4.2025	349691.00	0.00	110428.00	73619.00	0.00	36809.00
5.2026	423310.00	0.00	36809.00	36809.00	0.00	0.00

Obrázek 10 – Daňové odpisy traktoru (interní doklady společnosti)

Na obrázku 10 výše jsou daňové odpisy traktoru, vypočteny dle zákona o dani z příjmu. Zvolen byl zrychlený způsob odpisování. V prvním roce je daňový odpis vyšší než účetní a to znamená, že si o rozdíl firma může snížit základ daně.

5.3 Následné výdaje

Velmi důležitou roli od pořízení majetku hrají náklady na jeho údržbu, vylepšení či pojištění pro případy spáchané škody. Při vzniklé skutečnosti, kdy dochází k úpravám majetku, musí vedení společnosti uvažovat, zda se jedná o opravu či údržbu, která prodlužuje životnost majetku, nebo o technické zhodnocení, při kterém dochází ke změnám parametrů. Od toho se odvíjí způsob účtování, evidence a daňové uznatelnosti.

5.3.1 Opravy a údržba majetku společnosti

Účetní jednotka vynaložila v analyzovaném roce na údržbu a opravy částku celkem 3 265 591,75 Kč. Údržba majetku se týkala především vozového parku a v menších částkách pak ostatního drobného majetku.

Opravy a údržbu účtuje účetní jednotka na účtu 511, který následně dělí analyticky pro každý druh majetku. Účet 511.001 a 511.003 jsou účty, kde se eviduje částka za mytí vozů a nákup provozních kapalin. Účty 511.024 až 511.044 slouží k evidenci nákladů vynaložených na opravy a údržbu jednotlivým vozům. Dále účty 511.103 až 511.121 evidují úhrn nákladů za opravy a údržbu ostatního dlouhodobého hmotného i dlouhodobého drobného hmotného majetku.

Tabulka 15 – Účet 511 analyticky (vlastní zpracování dle interních dokladů firmy)

511 001	Mytí vozu	7 484,47
511 003	Provozni kapaliny	4 887,22
511 024	Opravy a údržba KÖGEL přívěs	7 335,23
511 025	Opravy a údržba IVECO EUROCAR	354 402,28
511 027	Opravy a údržba VW BEETLE	13 566,98
511 029	Opravy a údržba IVECO Daily 35	141 496,62
511 031	Opravy a údržba MAN TGS	832 650,36
511 033	Opravy a údržba MAN III:	213 178,17
511 037	Opravy a údržba MAN TGX Tahac	611 970,27
511 038	Opravy a udržba Volvo XC90 II.	62 688,00
511 039	Opravy a údržba návěs Berger	578,51
511 040	Opravy a udržba Volvo XC90	35 260,31
511 041	Opravy a údržba IVECO Daily	9 668,57
511 042	Opravy a údržba MAN ADR TGX	372 308,03
511 043	Opravy a údržba návěs KÄSSBOHEI	25 918,03
511 044	Najaté vozidlo	274 839,01
511 114	Opravy a údržba TYRSOVA	251 053,98
511 103 -	Ostatní opravy a údržba drobného	46 305,71
511 999	dlohodobého majetku	
511	Celkem za syntetický účet	3 265 591,75

Vysoká hodnota tohoto účtu naznačuje, že se může jednat o technické zhodnocení. Proto jsou v tabulce 15 rozepsány analytické účty, dle toho, na jaký majetek byly náklady vynaloženy. Nejvyšší hodnotu dosahovaly náklady na opravy a údržbu vozového parku společnosti. I když jednotlivé částky přesahují 80 000 Kč, nejedná se o technické zhodnocení. Jsou to sumy nákladů vynaložených na opravy vozidel. Celková suma dále zahrnuje drobné položky, jako jsou mytí provozní kapaliny a ostatní opravy drobného dlouhodobého majetku.

Nejvyšší částku za opravy vynaložila účetní jednotka za tahač s nástavbou na vysokotlaké čištění. Celková částka 832 tis. Kč nebyla vynaložena jednorázově, ale vícekrát během roku. Na začátku roku byla provedena oprava rámu a převodovky v celkové výši 150 tisíc, dále to byla oprava sacího koše v hodnotě 200 tisíc, za měsíc proběhla oprava vpustí za 210 tisíc a jako poslední větší položka po půl roce byla za opravu elektroinstalace vozu a vysokotlaké myčky celkem za 130 tisíc. Celková částka také zahrnuje menší opravy vozu jako pneuservis, technická kontrola apod. Tento rok bylo pravděpodobně vynaloženo tolik prostředků do oprav a údržby tohoto vozidla z důvodu prodeje, který se uskutečnil na konci roku. Tahač byl prodán v celkem za 4 465 tis. Kč, prodej je podrobněji popsán v následující kapitole.

Jako další jsou opravy a údržba, které zachycuje účet 511 037 patřící k tahači MAN, který jednotka vlastní 4 roky. V tomto roce vynaložila společnost na opravy tohoto majetku 611 tis. Kč. Tato částka se dále dělí na opravy vstřikovačů za 185 tis. Kč, opravu přední nápravy v hodnotě 157 tis. Kč, opravu pomocného pohonu a převodovky v hodnotě 153 tis. Kč a opravu točnice a soukolí diferenciálu za 107 tis. Kč. Na účtu jsou dále zaznamenány drobné částky za opravy jako ověření tachografu, měření emisí a technická prohlídka.

Účet 511 114, zachycující opravy a údržbu budovy společnosti, obsahuje drobné částky týkající se opravy kotle. Nejvíce tento účet navýšila oprava střechy, která stála 194 tis. Kč.

Všechny částky, které jsou na účtech 511 zachyceny, se opravdu týkají pouze oprav nebo údržby majetku. V žádném případě nebyl zaznamenán typ úpravy majetku, který by nějak změnil parametry daného majetku. Náklady na údržbu vozového parku jsou opravdu vysoké, a to z důvodu že se jedná o nákladní vozy, které jsou i specificky upravené pro účely jednotky. Společnost se také vydala cestou investování do údržby majetku, což je také důvodem vysoké odepsanosti dlouhodobého majetku. Nákladnou údržbou se tak stará, aby jí pořízený majetek vydržel co nejdéle.

5.4 Vyřazení majetku

V roce 2022 došlo k vyřazení 3 jednotek majetku a všechna vyřazení byla uskutečněna prodejem. Prodán byl majetek v celkové hodnotě 6 324 tis. Kč. K tomuto vyřazení byla vystavena odběrateli faktura a byl vypracován protokol o vyřazení majetku a výpis úbytku dlouhodobého majetku.

Tabulka 16 – Vyřazení majetku v roce 2022 (vlastní zpracování dle uzávěrky)

		Pořizovací cena	Účetní ZC	Daňová ZC	Rozdíl
MAN ADR	40	5 349 389,09	2 208 705,80	28 908,22	-2 179 797,58
Malotraktor	45	75 090,04	32 522,04	12 013,04	-20 509,00
Cisternový návěs	46	900 000,00	390 000,00	144 000,00	-246 000,00
Celkem		6 324 479,13	2 631 227,84	184 921,26	-2 446 306,58

Zůstatková účetní hodnota majetku, zaúčtována jako náklad při prodeji, byla podstatně vyšší než daňová. O její rozdíl se v přiznání k dani z příjmu upraví základ daně, vynětím z nákladů uznatelných k dosažení příjmů na řádku 40.

Celková tržba za prodej majetku byla ve výši 4 464 580,- Kč. Výnos z prodeje byl zaúčtován jako výnos na účet 641 a dále analyticky rozlišen dle inventárního čísla majetku.

5.4.1 Vyřazení vybraného majetku – Cisternový návěš

Jako u pořízení, tak i u vyřazení si ukážeme náležitosti a doklady, které se vystavují. Vybrala jsem si cisternový návěš, který byl vyřazen prodejem 7. dubna 2022 celkem za 525 555 Kč, což zachycuje účet 641 046. Ke dni prodeje byl také vystaven výpis úbytku majetku, který lze vidět na obrázku 11.

VYPIS ÚBYTKU DLOUHODOBEHO HMOŤNEHO MAJETKU											Strana: 1			
**** V Y B E R ****														
Stav ke dni:31.12.2022 Cislo:46-->46														
Inv. číslo	Tr.	Nazev predmetu	Porizovaci cena [Kc]	Str	Obj	Umistení Pos	Odd	Mist	Vyrobni cislo	Rok porizeni	Datum vyrazeni	Zpusob vyrazeni	Datum vyrazeni	Cis.vyr. vyrazeni protok.
46		cisternovy naves	900000.00	/	/	/	/	/	0	19	12.6.2019	Prodej	7.4.2022	
UBYTKY CELKEM:			900000.00											

*** KONEC SESTAVY ***

Obrázek 11 – Výpis úbytku majetku (interní doklady firmy)

V roce 2022 byly uplatněny účetní odpisy za 4 měsíce a daňové odpisy, jak ukládá zákon o dani z příjmu, poloviční daňový odpis.

Od výnosu z prodeje se odečítá zůstatková cena majetku. Účetní zůstatková cena činila 390 000 Kč. Rozdíl výnosu z prodeje a účetní zůstatkové ceny udává čistou tržbu z tohoto prodeje. Ovšem vzniklý výnos z prodeje podléhá dani z příjmu, tak jej musí firma zdanit a pro účely daně z příjmu si můžeme uplatnit daňovou zůstatkovou cenu. Daňová ZC byla nižší, a tudíž musíme o rozdíl upravit základ daně.

6 VNITROPODNIKOVÉ SMĚRNICE

Každá účetní jednotka má povinnost mít sepsané vnitřní směrnice, které zajišťují dodržování jednotného metodického postupu při zachycování účetních operací. Analyzovaná účetní jednotka ale nemá psanou podobu vnitřní směrnice k dlouhodobému majetku a doposud se řídila nepsanými pravidly o účtování a evidenci majetku firmy, anebo na základě dohody s jednatelem firmy. V této části práce je popsáno dle čeho byla pro analyzovanou účetní jednotku vnitřní směrnice sepsána, a která byla poté navržena k užívání. Směrnice je sepsána na základě již vytvořených způsobů a způsoby účtování a evidence jsou čerpány z uzávěrky, inventarizace a na základě dohody s ekonomickým oddělením společnosti.

Směrnice k dlouhodobému majetku je v celém znění jako příloha č. 4. Níže je popsán postup při sepsání směrnice.

6.1 Vnitropodniková úprava majetku

Směrnice je na začátku, pro lepší orientaci, rozdělena očíslované na části, které upravuje.

Směrnice na začátku v prvním bodě definuje dlouhodobý majetek. Tato kategorie popisuje majetek, který společnost užívá. Obsahuje technické zhodnocení majetku, vozový park a ostatní samostatné movité věci. Ty jsou dále popsány analyticky, dle dosavadního členění uvedeného v inventarizaci majetku, aby v případě pořízení dalšího majetku bylo jasné, jak majetek analyticky zatřídit.

Dále je potřeba stanovit hranice pro zařazení majetku jako dlouhodobý. Stanovena byla minimální hranice pro zařazení dlouhodobého majetku a minimální hranice pro evidenci drobného hmotného majetku, který firma bude užívat déle než jeden rok. Ostatní majetek je účtován do nákladů buďto do spotřeby, nebo náklady na služby.

Vymezeny byly také způsoby pořízení, mezi které se nejčastěji řadí pořízení koupí, které společnost financuje buďto z vlastních prostředků nebo prostřednictvím úvěrových institucí. Z důvodu, že účetní jednotka nezamýšlí pořízení dlouhodobého majetku vlastní činností, nebyl začleněn tento způsob do směrnice. Pokud by se ale pro tento způsob rozhodli, sepíše se metodický postup pro tento způsob.

Mezi časté způsoby financování patří leasing. Závazky z leasingových smluv sjednaných na pořízení dlouhodobého majetku tvoří velmi významnou část vykázaných závazků. Účtování leasingu a jeho náležitosti proto byli zařazeny také do směrnice. Specifikováno bylo účtování

analytickými účty používanými při účtování závazku a rozlišování leasingu a byly uvedeny způsoby evidence dokladů týkajících se majetku a leasingových smluv.

Obdobný postup následoval u specifikace pořízení pomocí bankovního úvěru. Definovány byly analytické účty pro závazek z úvěru a úroky. Popsán byl také způsob evidence dokladů k úvěrům.

Jelikož společnost oceňuje majetek převážně pořizovacími hodnotami, tuto kategorii nebylo třeba nijak rozvádět o jiné způsoby. Pokud se ale rozhodne v budoucnu užít i jiného způsobu oceňování majetku při pořízení, či v průběhu užívání, bylo by dobré tento způsob specifikovat a doplnit do směrnice. Dále byly specifikovány i vedlejší pořizovací náklady vstupující do pořizovací ceny a náklady, které nelze přiřadit k pořízení majetku.

Důležitou součástí majetku je i jeho formální evidence jak v účetnictví, tak i dokladová. Do směrnice jsou zahrnuty všechny doklady, které společnost vystavuje a fyzicky uchovává v kanceláři, pro případné nahlížení. Každý majetek má svou kartu, ve které jsou všechny doklady od počátku jeho pořízení až po případné vyřazení. Ty jsou ve směrnici vyjmenovány a popsány jejich náležitosti a data ke kterým se vystavují. Obsahuje také jejich vzory v přílohách.

Pro technické zhodnocení je důležité sledovat úhrn výdajů na jeho provedení na jednotlivý kus majetku. Pro to slouží účty nedokončeného majetku, které sledují, zda tato suma překročí v jednom účetním období částku 80 000,-, pokud ne bude zaúčtována do nákladů. Je také definováno technické zhodnocení provedené na pronajatém majetku.

Další sepsanou kategorií jsou odpisy majetku. Oblast daňových odpisů může být pro některé pracovníky nepřehledná, a proto je vhodné ji zařadit do vnitřní úpravy. Směrnice je tedy doplněna i o tabulky s koeficienty pro odpisování a tabulku s dobou užívání jednotlivých skupin majetku. Uvedena byla také skutečnost, že se firma při určení doby užívání majetku, pro účely stanovení účetních odpisů, řídí doporučením daňového zákona a majetek odpisuje účetně stejně dlouho jako daňově. Pro příklad byly také uvedeny vzory odpisových plánů.

Mezi poslední kategorie patří vyřazení majetku. Pro vyřazení majetku byly definovány nákladové účty dle způsobu vyřazení a výnosové účty pro zisk při vyřazení. K těmto účtům se vždy přiřazuje analytické číslo dle inventárního čísla majetku.

Významnou částku také tvoří investice do údržby majetku, a proto je zahrnuta do směrnice. Stanoven byl nákladový účet a k tomu následně nutnost přiřadit analytické rozlišení dle inventárního čísla majetku.

Poslední kategorie je věnována inventarizaci majetku. Je stanoveno, ke kterému datu se provádí inventarizace majetku a jakým způsobem se zapisují údaje o majetku do inventarizace. Vymezeny byly potřebné údaje pro majetek i pro majetek s technickým zhodnocením.

Na konec směrnice je nechán prostor pro zápis data, od kterého vešla v platnost a data, kdy byla směrnice sestavena.

SHRNUTÍ A ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ

Tato práce se věnovala dlouhodobému majetku, a to například jeho účtování, způsoby pořízení a jeho evidenci. Analýza byla provedena v malé účetní jednotce a byla prováděna na základě literární rešerše a aktuální legislativní úpravy. V rámci provedené analýzy bylo zjištěno mnoho pozitivních výsledků, ale bylo zjištěno i pár nedostatků, týkajících se účtování o leasingu, odhadu let užívání majetku a jeho následné odpisování, či nedostatečná úprava dlouhodobého majetku vnitřními směrnici.

V oblasti evidence dlouhodobého majetku a všech formálních náležitostí spojených s pořízením, užíváním a vyřazením majetku si firma počíná ukázkově. Všechny dokumenty zaznamenávající dlouhodobý majetek jsou přehledné a snadno se v nich dá vyznat. Evidence majetku byla ukázána na vybraném konkrétním majetku a nebyl shledán žádný nedostatek v oblasti dokladové evidence. Nebyl shledán ani žádný problém v oblasti zatřídění majetku do odpisových skupin dle zákona o dani z příjmu, tudíž i po daňové stránce je vše v pořádku.

Účetní jednotka se při stanovování doby užívání majetku drží doporučení zákona o dani z příjmu, týkající se doporučené doby užívání majetku dle odpisových skupin, dle kterých následně sestavuje účetní odpisové plány. Doporučená doba odpisování se ale velmi liší od skutečné doby odpisování a jednotka pak má stále v evidenci majetek, který je už účetně zcela odepsán. Investicemi do údržby a oprav majetku tuto dobu ještě prodlužuje. Problematika stanovení doby, po kterou bude společnost majetek užívat je složitá, a ne vždy lze odhadnout s jistotou, jak dlouho bude majetek užíván, proto je jednodušší řídit se doporučením a účetní dobu odpisování sjednotit s tou daňovou. Na základě již dlouhého působení na trhu a nabytými zkušenostmi, by mohlo zjednodušit odhad doby užívání majetku a v budoucnu nastavit reálnější doby užívání a dle toho vyčíslit účetní odpisy, které pak budou podávat věrnější a poctivý obraz o finanční situaci účetní jednotky.

Rozdílem mezi účetními a daňovými odpisy vzniká odložená daň. V analyzovaném roce vznikl tento rozdíl a je to dáno užíváním zrychlené metody daňových odpisů a lineární metodou účetních. Společnost však o odložené dani neúčtuje, neboť to nevyplývá z jejich povinností jakožto malé účetní jednotky, ale jelikož sestavuje účetní výkazy v plném rozsahu, měly by odloženou daň obsahovat. Výše a typ odložené daně byl zjištěn a navrhnout pro přijetí do účetnictví.

Ve všech případech účtování o leasingu, dochází k zaúčtování odkupní ceny předmětu leasingu na účty 042 – pořízení majetku. Tento typ účtu slouží především ke sledování

pořizovaného majetku. Dle české právní úpravy pořizovaný majetek prostřednictvím leasingu nevstupuje na majetkové účty, ale eviduje se podrozvahově. Doporučeno bylo společnosti odkupní cenu leasingu buďto účtovat a sledovat na podrozvahových účtech, nebo přičíst k celkovému závazku a pouze ji analyticky rozlišit.

Přínosem této práce je vytvoření vnitřní směrnice, která definuje dlouhodobý majetek společnosti. Vnitřní postupy a způsoby při účtování byly vedeny pouze emailovou dohodou mezi vedením společnosti a účetní kanceláří, nebo ústní dohodou se zaměstnanci. Vznikl tak z části nepsaný a z části psaný postup pro řešení různých problémů, které v případě potřeby bylo nutno dohledávat. Sepsáním směrnice vzniká jednotná listina, která obsahuje všechna řešení na jednom místě a nemůžou tak vzniknout žádná nedorozumění ani v případě přijetí nových ekonomických pracovníků.

Směrnici se doporučuje procházet alespoň jednou ročně, aby se mohla doplnit o případné nové postupy, nebo definice, dle potřeb a vývoje ekonomické činnosti společnosti. Zjištěné nedostatky většího rozsahu je nejlépe doplnit na začátku roku pro nové účetní období, aby nevznikaly v průběhu účetního období změny v postupech. Drobnější změny je možné dopsat i v průběhu období.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- ANDRLÍK, Břetislav; FORMANOVÁ, Lucie; DVOŘÁKOVÁ, Kristina a BASTLOVÁ, Veronika, 2022. Finanční účetnictví podnikatelského sektoru: pohled teorie a praxe. Účetnictví (Wolters Kluwer). Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-268-8.
- BĚHOUNEK, Pavel, 2019. Daňové zákony: v úplném znění k 1. 4. 2019 s přehledy a komentáři změn. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7554-209-0.
- BRYCHTA, Ivan; BULLA, Miroslav; KRUPOVÁ, Tereza; KUCHAROVÁ, Ivana; PILAŘOVÁ, Ivana et al., 2022. Účetnictví podnikatelů 2022: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2022. 2022. 19. Meritum (Wolters Kluwer ČR). Praha: ASPI. ISBN 978-80-7676-351-7.
- DVOŘÁKOVÁ, Lenka, 2021. Nejčastější chyby a omyly účetních. 3. vydání. Účetnictví (Wolters Kluwer). Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-072-1.
- HINKE, Jana a BÁRKOVÁ, Dana, 2017. Účetnictví 1. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada. ISBN 9788027103317.
- KING, Alfred M., c2011. Internal control of fixed assets: a controller and auditor's guide. Wiley corporate F & A. Hoboken, N.J.: Wiley. ISBN 978-11-1802-836-0.
- KOVALÍKOVÁ, Hana, [2003]-. Vnitřní směrnice pro podnikatele. Účetnictví (ANAG). Roč. 2021, č. 15. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7554-323-3.
- LOUŠA, František, 2018. Vnitropodnikové směrnice v účetnictví s CD-ROMem: 7. aktualizované vydání. Grada. ISBN 978-80-271-0797-1. Dostupné také z: <https://www.bookport.cz/AccountSaml/SignIn/?idp=https://shibboleth.utb.cz/idp/shibboleth&returnUrl=/kniha/vnitropodnikove-smernice-v-ucetnictvi-s-cd-romem-5034/>.
- NOVOTNÝ, Pavel, 2023. Účetnictví pro úplné začátečníky 2023. Grada. ISBN 978-80-271-3979-8. Dostupné také z: <https://www.bookport.cz/AccountSaml/SignIn/?idp=https://shibboleth.utb.cz/idp/shibboleth&returnUrl=/kniha/ucetnictvi-pro-uplne-zacatecniky-2023-11667/>.
- PRUDKÝ, Pavel a LOŠŤÁK, Milan, [1997]-. Hmotný a nehmotný majetek v praxi: komentář, příklady, výklad změn. Daně (ANAG). Roč. 2019, č. 18. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7554-219-9.

RYNEŠ, Petr, [1994]-. Podvojný účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k ... Příručky praktických podnikatelů. Roč. 2023, č. 23. Praha: Trizonia. ISBN 978-80-7554-379-0.

SKÁLOVÁ, Jana a SUKOVÁ, Anna. Podvojný účetnictví 2023. Grada, 2023. ISBN 978-80-271-3980-4. Dostupné také z: <https://www.bookport.cz/AccountSaml/SignIn/?idp=https://shibboleth.utb.cz/idp/shibboleth&returnUrl=/kniha/podvojne-ucetnictvi-2023-11670/>.

SOTONA, Milan, [2005]-. Vnitropodnikové směrnice ... Daně a účetnictví (Computer Press). Roč. 2006, č. 1. Brno: Computer Press. ISBN 80-251-0924-0.

STROUHAL, Jiří, 2013. Oceňování v účetnictví. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7478-366-1.

STROUHAL, Jiří, 2022. Účetní souvztažnosti podnikatelských subjektů. Vydání čtvrté. Účetnictví. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-281-7.

ŠTEKER, Karel a OTRUSINOVÁ, Milana, 2016. Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing. ISBN 9788027100484.

VLČKOVÁ, Miroslava, 2020. Základní principy a postupy v účetnictví. Účetnictví (Wolters Kluwer). Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-928-4.

Zákon č. 563/1991 Sb. Zákon o účetnictví, 1991. In: Zákony pro lidi. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563#cast6>. [cit. 2024-04-21].

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČÚS	České účetní standardy
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DM	Dlouhodobý majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
ÚJ	Účetní jednotka
DDHM	Drobný dlouhodobý hmotný majetek
DDNM	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Rozdělení dlouhodobého majetku (vlastní zpracování dle Novotného, 2023)	11
Obrázek 2 – Struktura dlouhodobého majetku společnosti (vlastní zpracování dle interních dokladů společnosti)	32
Obrázek 3 – Druhové rozdělení položek samostatných movitých věcí (vlastní zpracování dle interních dokladů společnosti)	33
Obrázek 4 – Způsob financování dlouhodobého majetku (vlastní zpracování dle interních dokladů společnosti)	34
Obrázek 5 – Výstřižek ze splátkového kalendáře (interní doklady firmy)	37
Obrázek 6 – Výstřižek z rozvahy – dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný (rozvaha k 31.12.2022)	40
Obrázek 7 – Řádek 50 DPPO (výstřižek z uzávěrky)	41
Obrázek 8 – Přehled účetních a daňových odpisů za rok 2022 (vlastní zpracování dle interních dokladů)	42
Obrázek 9 – Účetní odpisy traktoru (interní doklady společnosti)	43
Obrázek 10 – Daňové odpisy traktoru (interní doklady společnosti)	43
Obrázek 11 – Výpis úbytku majetku (interní doklady firmy)	47

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Souvztažné účty při pořízení (vlastní zpracování dle Novotného, 2023).....	19
Tabulka 2 – Pořízení majetku koupí – souvztažné účty (vlastní zpracování dle Novotného, 2023)	20
Tabulka 3 – Pořízení majetku vlastní činností – souvztažné účty (vlastní zpracování dle Novotného, 2023)	21
Tabulka 4 – Zařazení do užívání – souvztažné účty (vlastní zpracování dle Novotného, 2023)	21
Tabulka 5 – Zaúčtování odpisů (vlastní zpracování dle Novotného, 2023)	23
Tabulka 6 – Odpisové skupiny (vlastní zpracování dle Běhounka, 2019)	24
Tabulka 7 – Rovnoměrné odpisy (vlastní zpracování dle Běhounka, 2019)	24
Tabulka 8 – Zrychlené odpisy (vlastní zpracování dle Běhounka, 2019)	25
Tabulka 9 – Kategorizace účetní jednotky (vlastní zpracování dle účetní závěrky)	31
Tabulka 10 – Zaúčtování finančního leasingu (vlastní zpracování dle interních dokladů)	36
Tabulka 11 – Interní převod leasingových splátek (vlastní zpracování dle interních dokladů)	36
Tabulka 12 – Pořízení majetku v letech (vlastní zpracování dle účetních výkazů).....	38
Tabulka 13 – Účet 042 k vybranému majetku (vlastní zpracování dle knihy analytické evidence).....	39
Tabulka 14 – Odepsanost majetku (vlastní zpracování dle závěrky)	41
Tabulka 15 – Účet 511 analyticky (vlastní zpracování dle interních dokladů firmy)	45
Tabulka 16 – Vyřazení majetku v roce 2022 (vlastní zpracování dle uzávěrky)	46

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Rozvaha

Příloha P II: Protokol o zařazení majetku do užívání

Příloha P III: Inventurní karta

Příloha P IV: Vnitřní směrnice

PŘÍLOHA P I: ROZVAHA

ROZVAHA

v plném rozsahu
ke dni: 31.12.2022
(v celých tisících Kč)

Název a sídlo účetní jednotky

Sestaveno dne: 14.4.2023

Právní forma účetní jednotky: Společnost s ručením omezeným

Předmět podnikání účetní jednotky: čištění kanalizací, nakládání s odpady vyj.nebezpečných

Spisová značka:

V likvidaci: Ne

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (A. + B. + C. + D.)	01	25 234	6 247	18 987	20 141
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	02	0	0	0	0
B.	Stálá aktiva (B.I. + B.II. + B.III.)	03	11 767	6 217	5 550	8 500
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (součet B.I.1. až B.I.5.2.)	04	0	0	0	0
1.	Nehmotné výsledky vývoje	05	0	0	0	0
2.	Ocenitelná práva	06	0	0	0	0
2.1.	Software	07	0	0	0	0
2.2.	Ostatní ocenitelná práva	08	0	0	0	0
3.	Goodwill	09	0	0	0	0
4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	10	0	0	0	0
5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	11	0	0	0	0
5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	12	0	0	0	0
5.2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	13	0	0	0	0
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek (součet B.II.1. až B.II.5.2.)	14	11 767	6 217	5 550	8 500
1.	Pozemky a stavby	15	557	374	183	216
1.1.	Pozemky	16	0	0	0	0
1.2.	Stavby	17	557	374	183	216
2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	18	8 156	5 843	2 313	5 231
3.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	19	0	0	0	0
4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	20	0	0	0	0
4.1.	Pěstitelské celky trvalých porostů	21	0	0	0	0
4.2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	22	0	0	0	0
4.3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	23	0	0	0	0
5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	24	3 054	0	3 054	3 053
5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	25	3 052	0	3 052	3 052
5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	26	2	0	2	1

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek (součet B.III.1. až B.III.7.2.)	27	0	0	0	0
1.	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	28	0	0	0	0
2.	Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba	29	0	0	0	0
3.	Podíly – podstatný vliv	30	0	0	0	0
4.	Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv	31	0	0	0	0
5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	32	0	0	0	0
6.	Zápůjčky a úvěry - ostatní	33	0	0	0	0
7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	34	0	0	0	0
7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	35	0	0	0	0
7.2.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	36	0	0	0	0
C.	Oběžná aktiva (C.I. + C.II. + C.III. + C.IV.)	37	4 631	30	4 601	2 985
C.I.	Zásoby (součet C. I.1. až C.I.5.)	38	319	0	319	319
1.	Materiál	39	0	0	0	0
2.	Nedokončená výroba a polotovary	40	0	0	0	0
3.	Výrobky a zboží	41	297	0	297	297
3.1.	Výrobky	42	0	0	0	0
3.2.	Zboží	43	297	0	297	297
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	44	22	0	22	22
5.	Poskytnuté zálohy na zásoby	45	0	0	0	0
C.II.	Pohledávky (C.II.1 + C.II.2 + C.II.3)	46	1 786	30	1 756	1 685
1.	Dlouhodobé pohledávky	47	0	0	0	0
1.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	48	0	0	0	0
1.2.	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	49	0	0	0	0
1.3.	Pohledávky – podstatný vliv	50	0	0	0	0
1.4.	Odložená daňová pohledávka	51	0	0	0	0
1.5.	Pohledávky - ostatní	52	0	0	0	0
5.1.	Pohledávky za společníky	53	0	0	0	0
5.2.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	54	0	0	0	0
5.3.	Dohadné účty aktivní	55	0	0	0	0
5.4.	Jiné pohledávky	56	0	0	0	0

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
2.	Krátkodobé pohledávky	57	1 786	30	1 756	1 685
2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	58	1 608	30	1 578	1 451
2.2.	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	59	0	0	0	0
2.3.	Pohledávky – podstatný vliv	60	0	0	0	0
2.4.	Pohledávky - ostatní	61	178	0	178	234
4.1.	Pohledávky za společníky	62	0	0	0	0
4.2.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	63	0	0	0	0
4.3.	Stát - daňové pohledávky	64	88	0	88	0
4.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	65	90	0	90	234
4.5.	Dohadné účty aktivní	66	0	0	0	0
4.6.	Jiné pohledávky	67	0	0	0	0
3.	Časové rozlišení aktiv	68	0	0	0	0
3.1.	Náklady příštích období	69	0	0	0	0
3.2.	Komplexní náklady příštích období	70	0	0	0	0
3.3.	Příjmy příštích období	71	0	0	0	0
C.III.	Krátkodobý finanční majetek (C.III.1. + C.III.2.)	72	0	0	0	0
1.	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	73	0	0	0	0
2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek	74	0	0	0	0
C.IV.	Peněžní prostředky (C.IV.1. + C.IV.2.)	75	2 526	0	2 526	981
1.	Peněžní prostředky v pokladně	76	914	0	914	210
2.	Peněžní prostředky na účtech	77	1 612	0	1 612	771
D.	Časové rozlišení aktiv (D.1. + D.2.+ D.3.)	78	8 836	0	8 836	8 656
1.	Náklady příštích období	79	8 824	0	8 824	8 656
2.	Komplexní náklady příštích období	80	0	0	0	0
3.	Příjmy příštích období	81	12	0	12	0

Označení a	PASIVA b	Číslo řádku c	Stav v běžném účet. období	Stav v minulém účetním období
			5	6
	PASIVA CELKEM (A. + B. + C. + D.)	01	18 987	20 141
A.	Vlastní kapitál (A.I. + A.II. + A.III. + A.IV. + A.V. + A.VI.)	02	7 860	8 288
A.I.	Základní kapitál (A.I.1. + A.I.2. + A.I.3.)	03	100	100
1.	Základní kapitál	04	100	100
2.	Vlastní podíly (-)	05	0	0
3.	Změny základního kapitálu	06	0	0
A.II.	Ážio a kapitálové fondy (součet A.II.1. + A.II.2.)	07	0	0
1.	Ážio	08	0	0
2.	Kapitálové fondy	09	0	0
2.1.	Ostatní kapitálové fondy	10	0	0
2.2.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	11	0	0
2.3.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)	12	0	0
2.4.	Rozdíly z přeměn obchodních korporací (+/-)	13	0	0
2.5.	Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)	14	0	0
A.III.	Fondy ze zisku (A.III.1. + A.III.2.)	15	0	0
1.	Ostatní rezervní fondy	16	0	0
2.	Statutární a ostatní fondy	17	0	0
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-) (A.IV.1. + A.IV.2.)	18	8 187	6 408
1.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	19	8 187	6 408
2.	Jiný výsledek hospodaření minulých let (+/-)	20	0	0
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	21	-427	1 780
A.VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (-)	22	0	0
B + C.	Cizí zdroje (součet B. + C.)	23	10 858	11 615
B.	Rezervy (součet B.1. až B.4.)	24	0	0
1.	Rezerva na důchody a podobné závazky	25	0	0
2.	Rezerva na daň z příjmů	26	0	0
3.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	27	0	0
4.	Ostatní rezervy	28	0	0
C.	Závazky (součet C.I. + C.II. + C.III.)	29	10 858	11 615
C.I.	Dlouhodobé závazky (součet C. I.1. až C.I.9.)	30	2 529	3 705
1.	Vydané dluhopisy	31	0	0
1.1.	Vyměnitelné dluhopisy	32	0	0
1.2.	Ostatní dluhopisy	33	0	0

Označení a	PASIVA b	Číslo řádku c	Stav v běžném účet. období	Stav v minulém účetním období
			5	6
2.	Závazky k úvěrovým institucím	34	1 150	1 690
3.	Dlouhodobé přijaté zálohy	35	0	0
4.	Závazky z obchodních vztahů	36	0	0
5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	37	0	0
6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	38	0	0
7.	Závazky - podstatný vliv	39	0	0
8.	Odložený daňový závazek	40	0	0
9.	Závazky - ostatní	41	1 379	2 015
9.1.	Závazky ke společníkům	42	0	0
9.2.	Dohadné účty pasivní	43	0	0
9.3.	Jiné závazky	44	1 379	2 015
C.II.	Krátkodobé závazky (součet C. II.1. až C.II.8.)	45	8 329	7 910
1.	Vydané dluhopisy	46	0	0
1.1.	Vyměnitelné dluhopisy	47	0	0
1.2.	Ostatní dluhopisy	48	0	0
2.	Závazky k úvěrovým institucím	49	0	0
3.	Krátkodobé přijaté zálohy	50	0	0
4.	Závazky z obchodních vztahů	51	42	0
5.	Krátkodobé směnky k úhradě	52	0	0
6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	53	0	0
7.	Závazky - podstatný vliv	54	0	0
8.	Závazky ostatní	55	8 287	7 910
8.1.	Závazky ke společníkům	56	39	74
8.2.	Krátkodobé finanční výpomoci	57	0	0
8.3.	Závazky k zaměstnancům	58	8	8
8.4.	Závazky ze sociálního a zdravotního pojištění	59	25	22
8.5.	Stát – daňové závazky a dotace	60	329	102
8.6.	Dohadné účty pasivní	61	0	40
8.7.	Jiné závazky	62	7 886	7 664
C.III.	Časové rozlišení pasiv (C.III.1. + C.III.2)	63	0	0
1.	Výdaje příštích období	64	0	0
2.	Výnosy příštích období	65	0	0
D.	Časové rozlišení pasiv (D.1. + D.2.)	66	269	238
1.	Výdaje příštích období	67	269	238
2.	Výnosy příštích období	68	0	0

PŘÍLOHA P II: PROTOKOL O ZAŘAZENÍ

Firma: IC: DIC:	PROTOKOL O ZARAZENI DLOUHODOBÉHO HMTNÉHO MAJETKU	Zarazeno dne: 31.7.2022
	Inventarni cislo 53	Cislo uc.dokladu FPR 228
Ks: 1	Nazev stroje nebo zarizeni: Traktor AC Tigre3200+cel.nakl.Bonatti MP2	Vyrobní číslo: ZN115B01100022089
Technicky popis: (Poznamka)		
Prislusenstvi		
Dodavatel: HITL s.r.o.	Vyrobcce: vyr.c.Bonatti BC00281	Str.Obj.Pos.Utvar Odd.Mistnost 0
SKP: 28.30.2	Zpusob porizeni: 1 Koupe	
Rok vyroby:	Rok porizeni 2022	Dodano dne: 25.7.2022
Porizovaci cena: 460 119,00 Kc		
Potvrzeni a prevzeti utvarem:		
Datum:	Jmeno a prijmeni:	Funkce:
		Podpis:

PŘÍLOHA P III: INVENTÁRNÍ KARTA

INVENTARNI KARTA STROJE NEBO ZARIZENI

Organizace (razitko):			Ucet:		
			Inventarni cislo: 53		
Datum	Cislo dokladu	Prideleno utvaru Str/Obj/Pos/Utv/Odd/Mistn.	Znak jednotneho trideni: CZ-CPA:		
31.7.2022	FPR 228	/ / / / / 0	Nazev stroje nebo zarizeni: Traktor AC Tigre3200+cel.nakl.Bonatti MP		
Odpisova sazba v %: 20			Technologicky znak:		
Mesicni odpis: 7583			Typ:		
Datum zarazeni do DHM: 31.7.2022			Vyrobní cislo: ZN115B01100022089		
Datum uplneho odepsani:			Rok vyroby:		
Duvod pro osvobozeni od odvodu z jmeni:			Vyrobcce: vyr.c.Bonatti BC0028		
			Zeme puvodu:		
Zpusob porizeni: 1 Koupe			Pocet strojnich pracovnich mist:		
			Premistitelnost:		
Zpusob vyuziti:					
			hmotnost v kg		
			rozmary - delka v cm		
Dodavatel: HITL s.r.o.			- sirka v cm		
Cislo v evidenci u investora:			- vyska v cm		
Technicky stav:					
			technicky popis:		

Datum	Cislo ucetniho dokladu	Ucetni pripady		Porizovaci cena	Opravky
		Obsah zapisu	Castka		
25 07 2022	FP 228	Koupe		460 119,00	
Prislusenstvi:			Zustatkova cena pri vyrazeni:		
Datum vyrazeni:			Zpusob vyrazeni:		
Kartu vyhotovil: (jmeno, datum, podpis)					

PŘÍLOHA P IV: VNITŘNÍ SMĚRNICE

Název společnosti, ulice, město, IČO, DIČ

Vnitřní směrnice č. k dlouhodobému majetku

Struktura vnitřního předpisu o dlouhodobém hmotném majetku je zaměřena na jeho

1. Vymezení
2. Pořízení
3. Ocenění při pořízení
4. Zařazení
5. Evidenci
6. Odpisový plán
7. Technické zhodnocení
8. Inventarizaci
9. Vyřazení

1. Vymezení dlouhodobého majetku

Pozemky a stavby bez ohledu na výši ocenění a technické zhodnocení k stavbám se zařazují do evidence a rozdělují se na tyto analytické účty:

021 00X – budovy

021 02X – TZ budov

Dlouhodobý hmotný majetek odepisovaný zařazený do evidence se rozděluje analyticky takto:

022 00X – dlouhodobý hmotný majetek s pořizovací cenou vyšší než 80 000 Kč

022 1XX – kupní cena ukončených leasingů

Dlouhodobý hmotný majetek s pořizovací cenou do 80 000 a vyšší než 1 500 se zařazuje do evidence a účtuje se analyticky následovně:

022 2XX – drobný dlouhodobý hmotný majetek

Majetek s dobou použitelnosti více než jeden rok a pořizovací cenou do 1 500 Kč se bude účtovat přímo do nákladů.

2. Pořízení dlouhodobého majetku

O pořízení a způsobu financování pořízení, rozhoduje jednatel společnosti na základě domluvy s hospodářskými pracovníky a zaměstnanci firmy.

Název společnosti, ulice, město, IČO, DIČ

Pořízení – leasing

Každý majetek pořízený pomocí leasingu má svoji evidenční složku ve fyzické i elektronické podobě, která obsahuje smlouvu o finančním leasingu, splátkový kalendář, kupní smlouvu, předávací protokol, fakturu a vytvořený interní doklad o zaúčtování leasingových plateb s časovým rozlišením splátek.

Každý majetek je zaúčtován na svůj analytický účet takto:

- Faktura pořízení majetku 321 001
- Závazek z leasingových splátek 325 4XX
- Časové rozlišení leasingu 381 1XX
- Rozpuštění leasingových splátek 518 2XX

Leasingový závazek se z účtu 321 001 převádí na účet 325 4XX a dále rozděluje dle roků trvání na úhrn splátek za jednotlivý rok. K tomuto převodu se použije účet 395 00X, sloužící pro vnitřní zúčtování jednotky.

Kupní cena leasingu, stanovená ve smlouvě, se zaúčtuje na 042 3XX a k datu ukončení leasingové smlouvy bude přeúčtována na 022 1XX a zařazen do evidence.

Případné technické zhodnocení provedené na leasingovém majetku v průběhu trvání leasingové smlouvy, jehož úhrn za účetní období přesáhne částku 80 000 Kč, bude samostatně zařazeno a odepisováno podle zákona o dani z příjmu v platném rozsahu.

Pořízení – úvěr

Každý majetek pořízený pomocí úvěru má svoji evidenční složku ve fyzické i elektronické podobě, která obsahuje smlouvu o uzavřeném úvěru, splátkový kalendář, kupní smlouvu, předávací protokol, fakturu a vytvořený interní doklad o zaúčtování úvěrových splátek s rozpočítanými úroky.

Při pořízení pomocí úvěru se do pořizovací ceny připočítávají úroky z úvěru.

3. Oceňování dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek bude účetní jednotka oceňovat v souladu se zákonem o účetnictví:

- pořizovací cenou,
- reprodukční pořizovací cenou,
- vlastními náklady.

Název společnosti, ulice, město, IČO, DIČ

Pokud v průběhu účetního období nastane případ, kdy účetní jednotka vytvoří majetek vlastními náklady, nebo v případě nabytí majetku reprodukční pořizovací cenou, vypracuje se k této směrnici dodatek, který bude určovat náležitosti tohoto způsobu pořízení.

4. Zařazení majetku

Zařazení bude proveden vždy na základě protokolu o zařazení majetku do užívání, vzor tohoto protokolu je součástí přílohy.

Za správnost zařazení majetku odpovídá:

Vzor protokolu o zařazení majetku

Firma: IC: DIC:		PROTOKOL O ZARAZENI DLUHODOBEHO HMOTNEHO MAJETKU		Zarazeno dne:
		Inventurni cislo	Cislo uc.dokladu	
Ks:	Nazev stroje nebo zarizeni:		Vyrotni cislo:	
Technicky popis: (Poznamka)				
Prislusenstvi				
Dodavatel:		Vyrobce:	Str.Obj.Pcs.Utvar Odd.Mistnost	
SKP:		Zpusob porizeni:		
Rok vyroby:	Rok porizeni	Dodano dne:		
Porizovaci cena:				
Potvrzeni a prevzeti utvares:				
Datum:	Jmeno a prijmeni:	Funkce:	Podpis:	

5. Evidence

Každý majetek se jednotlivě eviduje na inventárních kartách dlouhodobého majetku. Tato inventární karta se fyzicky uchovává v pořadači v jedné složce zároveň s odpisovým plánem. V případě vyřazení se tato složka doplní o protokol o vyřazení majetku. Tato evidence se vede také elektronicky. Dokumenty o evidenci majetku jsou generovány účetním softwarem. K majetku pořízeným na leasing se interní doklad obsahující veškeré informace o pořízení a splácení, tvoří v excelu. Vzor je přílohou směrnice.

Za evidenci majetku v průběhu užívání odpovídá:

Název společnosti, ulice, město, IČO, DIČ

Vzor inventární karty

INVENTARNÍ KARTA STROJE NEBO ZARIZENÍ			
Organizace (razítko):			Učet:
			Inventurní číslo:
Datum	Císlo dokladu	Přiděleno útvaru Str/Obj/Pos/Útv/Odd/Místn. / / / / / 0	Znak jednotného třídění: CE-CPA:
			Název stroje nebo zařízení:
Odpisová sazba v %:			Technologický znak:
Měsíční odpis: ...			Typ:
Datum zarazení do EHM:			Výrobní číslo:
Datum uplného odepisání:			Rok výroby:
Důvod pro osvobození od odvodu z jmení:			Výrobce:
Způsob porizení:			Země původu:
Způsob využití:			Počet strojních pracovních míst:
			Premístitelnost:
			hmotnost v kg
			rozměry - délka v cm
			- šířka v cm
			- výška v cm
Dodavatel:			T e c h n i c k e p a r a m e t r y
Číslo v evidenci u investora:			
Technický stav:			
			technický popis:

Datum	Číslo účetního dokladu	Účetní případy		Porizovací cena	Opravy
		Obsah zápisu	Částka		
Prislušenství:		Zusatkova cena při vyrazení:			
Datum vyrazení:		Způsob vyrazení:			
Kartu vyhotovili: (jméno, datum, podpis)					

6. Odpisy

Všechny druhy hmotného majetku budou **účetně** odpisovány **lineární** metodou po celou dobu jejich ekonomické životnosti.

Tato metoda vychází ze stanovení dvou veličin: pořizovací výdaje a odhad doby jeho používání (užitnosti).

Výpočet roční výše odpisů = Pořizovací výdaje / Užitnost v letech

Pro **daňové** odpisy se volí metoda **zrychleného** odpisování. Za správné zařídění do odpisové skupiny dle zákona o dani z příjmu odpovídá:

V průběhu účetního období nelze měnit způsoby odpisování. Je možno dle změny v průběhu používání majetku aktualizovat plán účetních odpisů. Částku není možné upravovat

Název společnosti, ulice, město, IČO, DIČ

v předchozích obdobích a měnit výši již vykázaných odpisů. Důvod změny musí být následně uveden v příloze účetní závěrky.

Vzor účetního odpisového plánu

Invent. číslo:			Kategorie: DHM			
Název:						
SKP:						
Porizovací cena:		Datum porizení:		Rok porizení:		
UCETNI ODPISY: Odpisove procento:			Pocet roku:		Zpusob:L-linearni	
Rok	Celk.odpis k 1.1.	Celk.zhodnoceni k 1.1	Zustat.cena k 1.1.	Rocni odpis	Zhodnoceni	Zustat. cena k 31.12.
1.2022					0.00	
2.2023		0.00			0.00	
3.2024		0.00			0.00	
4.2025		0.00			0.00	
5.2026		0.00			0.00	
6.2027		0.00			0.00	

Vzor daňového odpisového plánu

Invent. číslo:			Kategorie: DHM			
Název:						
SKP:						
Porizovací cena:		Datum porizení:		Rok porizení:		
DANOVE ODPISY: Skupina:			Pocet roku:		Zpusob: Z-zrychleny	
Rok	Celk.odpis k 1.1.	Celk.zhodnoceni k 1.1	Zustat.cena k 1.1.	Rocni odpis	Zhodnoceni	Zustat. cena k 31.12.
1.2022					0.00	
2.2023		0.00			0.00	
3.2024		0.00			0.00	
4.2025		0.00			0.00	
5.2026		0.00			0.00	

7. Technické zhodnocení

Hranice technického zhodnocení pro zařazení do majetku se stanovuje na 80 000 Kč. Daňové odpisy budou prováděny ze zvýšené vstupní ceny.

Náklady na technické zhodnocení se budou sledovat na účtech pořízení dlouhodobého hmotného majetku a v případě, kdy dokončené technické zhodnocení u jednotlivého majetku nepřekročí danou hranici, přeúčtuje se na účet 548 – Ostatní provozní náklady.

Technické zhodnocení pronajatého majetku musí být podloženo smlouvou, nebo dodatkem ke smlouvě a bude evidováno na samostatně na inventární kartě a zaříděno do příslušné odpisové skupiny.

Název společnosti, ulice, město, IČO, DIČ

8. Inventarizace

Dokladová inventarizace dlouhodobého majetku probíhá k rozvahovému dni za předešlý rok. Obsahuje zápis jednotlivých kusů majetku, jejich inventární číslo, analytický účet, datum pořízení a zařazení, pořizovací cenu, způsob odpisování, odpisovou skupinu, číslo SKP, údaje o případném technickém zhodnocení.

Zápis v inventarizaci vypadá takto:

02X XXX DHM (inventární číslo)	(Název majetku)	(Částka)
Datum pořízení DHM		
Datum zařazení DHM		
Pořizovací cena		
Způsob odpisování-účetní odpis		
Způsob odpisování-daňový odpis		
Odpisová skupina		
Počet let odpisování		

Inventarizace oprávkových účtů k jednotlivým kusům majetku obsahuje obdobný zápis jako na majetkových účtech. Zobrazují účetní a daňové odpisy majetku evidovaného na majetkových účtech. Obsahuje navíc tabulku sumy odpisů za předcházející roky.

Zápis v inventarizaci vypadá takto:

08X XXX DHM (inventární číslo) Oprávky (název majetku)	(částka)												
Způsob odpisování - účetní odpis													
Způsob odpisování - daňový odpis													
Odpisová skupina													
Počet let odpisování													
<table border="1"><thead><tr><th>rok</th><th>účetní odpis</th><th>rok</th><th>daňový odpis</th></tr></thead><tbody><tr><td>2022</td><td></td><td>2022</td><td></td></tr><tr><td>celkem</td><td></td><td>celkem</td><td></td></tr></tbody></table>	rok	účetní odpis	rok	daňový odpis	2022		2022		celkem		celkem		
rok	účetní odpis	rok	daňový odpis										
2022		2022											
celkem		celkem											
účetní odpis 2022													
daňový odpis 2022													

9. Vyřazení

O vyřazení majetku rozhoduje jednatel sám, nebo na základě domluvy se zaměstnanci společnosti. Ke dni vyřazení se vždy vystavuje výpis o úbytku dlouhodobého majetku. Vzor výpisu o úbytku majetku je uveden níže.

Název společnosti, ulice, město, IČO, DIČ

Vzor výpisu úbytku majetku

VÝPIS ÚBYTKU DLOUHODOBEHO HMATNEHO MAJETKU

Strana: 1

**** V Y B E R ****

Stav ke dni:31.12.2022 Císlo:

Inv. císlo	Tr.	Název predmetu	Forizovaci cena [Kc]	Str	Obj	Umístění Pos	Odd	Míst	Výrobní císlo	Rok	Datum pokizení	Spusob vyřazení	Datum vyřazení	Cís.vyr. protok.
---------------	-----	----------------	-------------------------	-----	-----	-----------------	-----	------	------------------	-----	-------------------	--------------------	-------------------	---------------------

/ / / / / 0

UBYTKY CELKEM:

*** KONEC SESTAVY ***

Výpis o úbytku obsahuje název majetku a jeho inventární číslo, důvod vyřazení, vyčíslení nákladů spojených s vyřazením, výnosy z likvidace, datum vyřazení a podpis odpovědného pracovníka.

Sestavena dne:

Platnost k: